

AZ ELŐTERJESZTÉS SORSZÁMA: 41.

MELLÉKLET: 1 db

TÁRGY: A Gyermeklánc Óvoda bölcsődei csoportjának szakmai programja

ELŐTERJESZTÉS

SZEKSZÁRD MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSÉNEK

SORON KÖVETKEZŐ ÜLÉSÉRE

ELŐTERJESZTŐ:

Gyurkovics János alpolgármester

AZ ELŐTERJESZTÉST KÉSZÍTETTE:

dr. Holczer Mónika igazgatóságvezető

ELŐADÓ:

dr. Holczer Mónika igazgatóságvezető

KEZELÉSI MEGJEGYZÉS:

VÉLEMÉNYEZÉSRE MEGKAPTA:

EGYÉB SZERVEZET:

MEGTÁRGYALTA:

HATÁROZAT SZÁMA:

TÖRVÉNYESSÉGI VÉLEMÉNYEZÉSRE BEMUTATVA:

.....
dr. Zsikó-Gál Klaudia
jegyző

Terjedelem: 1 + 1 oldal

Tisztelt Közgyűlés!

A Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde bölcsődei csoportjai megkezdték működésüket.

A működési engedély iránti kérelem benyújtásával együtt mellékelni kellett a fenntartó által jóváhagyott bölcsődei szakmai programját is. A Tisztelt Közgyűlés 2023. december 14. napi ülésén az 505/2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadott.

Engedélyező hatóság észrevételei alapján a szakmai program ismételt módosítása vált szükségessé, így a Közgyűlés a 2024. február 1. napi ülésén 26/2024. (II.1.) számú határozatával ismételten jóváhagyott.

A Közgyűlés által jóváhagyott szakmai program a nyitva tartási idő tekintetében ismételten módosításra szorult, így tárgyi kérdéskör vonatkozásában újabb fenntartói döntés szükségeltetik.

Az intézmény vezetője 2024. február 14-én juttatta el a Polgármesteri Hivatal illetékes osztályára a fenti dokumentumot.

A dokumentum jogszabályokkal ellentétes rendelkezést nem tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megtárgyalására és a határozati javaslat elfogadására.

Szekszárd, 2024. február 16.

**Gyurkovics János
alpolgármester**

Határozati javaslat

**Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
.../2024. (... ..) határozata**

a Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde szakmai programjának jóváhagyásáról

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde bölcsődei szakmai programját a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) bekezdés d) pontja alapján jóváhagyja.

Határidő: a határozathozatal napja
Felelős: Gyurkovics János alpolgármester

Mini bölcsődei szakmai program

TARTALOMJEGYZÉK

A Mini Bölcsőde adatai	4
I. A szakmai program jogszabályi háttere	5
II. A szolgáltatási igénybe vevők célcsoportja, az ellátandó terület fő jellemzői	7
II./1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése	7
II./2. Az ellátandó célcsoport, előzmények	7
II./3. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok	8
III. A bölcsődei nevelés célja, minőségpolitikája	11
IV. A Mini Bölcsődék hitvallása	12
V. Bölcsődeképünk	12
VI. A mini bölcsődei ellátás jellemzői	12
VI./1. A bölcsőde/mini bölcsőde definíciója, funkciói	13
VI./2. A szolgáltatás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás formája	13
VI./3. A bölcsődei ellátás megszűnik:	15
VI./4. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás formái:	16
VI./5. Mini bölcsődék személyi feltételei	16
VI./6. Mini bölcsődék tárgyi feltételei	18
VII. A bölcsődei nevelés alapelvei	21
VII./1. A család rendszerszemléletű megközelítése	21
VII./2. A kora gyermekkori intervenció szemlélet befogadása	22
VII./3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete	22
VII./4. A gyermeknei személyiség tisztelete	23
VII./5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	23
VII./6. A biztonság és az állandóság elve	23
VII./7. Fokozatosság megvalósítása	24
VII./8. Egyéni bánásmód érvényesítése	24
VII./9. A nevelés és gondozás egységének alapelve	24
VII./10. A gyermeki kompetenciakésztés támogatása	25
VIII. A bölcsődei nevelés feladatai	25
VIII./1. A családok támogatása, szülői kompetenciák fejlesztése	25
VIII./2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	26
VIII./3. Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése	26
VIII./4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	27
IX. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	28
IX./1. Tanulás	28
IX./2. Gondozás	29
IX./3. Játék	29
IX./4. Mozgás	30
IX./5. Ének-zene, mondóka	31
IX./6. Vers, mese	32
IX./7. Bábjáték	33
IX./8. Alkotó tevékenységek	33
IX./9. Egyéb tevékenységek	34
IX./10. Ünnepek	34
X. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	35
X./1. „Saját kisgyermeknevelő”-rendszer	35

X./2. Gyermekcsoportok szervezése	36
X./3. Tárgyi feltételek	36
X./4. Napirend.....	36
XI. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei.....	38
XI./1. A családlátogatás	38
XI./2. Beszoktatás (adaptáció)	38
XI./3. Napi kapcsolattartás	39
XI./4. Egyéni beszélgetés	39
XI./5. A szülőcsoportos beszélgetések.....	39
XI./6. Szülői értekezlet.....	40
XI./7. Indirekt kapcsolattartási formák	40
XI./8. Szervezett programok	41
XII. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere.....	41
XII./1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata	42
XII./2. Kapcsolat más intézményekkel	43
XII./3. A belső kapcsolat kialakítása a családokkal.....	44
XIII. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások.....	44
XIV. Helyi szakmai programunk kiemelt tevékenységei.....	45
XIV./1. Egészséges életmódra nevelés	45
XIV./2. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok.....	45
XIV./3. Környezettudatos nevelés	47
XV. Gyermekélelmezés szempontjai.....	47
XVI. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére	49
XVI./1. Testi fejlődés	50
XVI./2. Lelki fejlődés	50
XVI./3. Szociális fejlődés	51
XVI./4. Személyiségfejlődés.....	51
XVII. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása.....	52
XVII./1. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele	52
XVII./2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése	52
XVII./3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek ellátása.....	52
XVIII. Szakmai dokumentáció	54
XVIII./1. Intézményvezető által vezetett nyilvántartások, dokumentumok	55
XVIII./2. Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok.....	56
XIX. Továbbképzési tevékenység	57
XIX./1. Továbbképzések biztosítása.....	57
Záradék.....	58
A szakmai program mellékletei.....	58

A MINI BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény neve: Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde

Cím: 7100 Szekszárd, Szőlőhegy u. 5.

Telefonszám: 74/314-307

E-mail: szolohegy.ovibolcsi@gmail.com

Honlap: www.gyermeklancovi.hu

Intézményvezető: Hollendusné Bíró Anett

Fenntartó: Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Cím: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

Telefonszám: 74/504-100

Ellátási terület: Szekszárd város és a hozzá tartozó közigazgatási terület

Férőhelyszám: 2 x 7 fő (max. 14 fő, ha minden gyermek betöltötte a két évet).

Csoportok száma: 2 mini bölcsődei csoport

Nyitva tartás: A Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde a fenntartó által meghatározott nyitvatartási időn belül biztosítja a gyermekek ellátását. A mini bölcsőde 7.00 órakor nyit és 17 órakor zár. (Szülői igények figyelembevételével). Kisgyermeknevelő a kisgyermekkel 7.00 – 17.00 óra között foglalkozik. A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá.

Ellátás típusa: gyermekek napközbeni ellátása

Alaptevékenységi besorolás: 851020 Óvodai nevelés, bölcsődei nevelés

Kormányzati funkció:

104031 Gyermekek bölcsődében és mini bölcsődében történő ellátása

104035 Gyermekekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében

104036 Munkahelyi étkeztetés gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben

Működési engedély száma:.....

A Szakmai Program érvényes: 2024. 01. 01 -2029. 08. 31. 5 évre szól

Készítette: Hollendusné Bíró Anett

I. A SZAKMAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- ❖ „A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja”
- ❖ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és ellátásokról
- ❖ 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- ❖ 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- ❖ 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- ❖ 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- ❖ 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról, és ellenőrzéséről
- ❖ 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- ❖ 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)
- ❖ 214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról
- ❖ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- ❖ 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- ❖ 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- ❖ 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről

- ❖ 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- ❖ 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- ❖ 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet és a hozzá kapcsolódó MSZ EN 1176 szabványsorozat a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- ❖ 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- ❖ 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- ❖ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
- ❖ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ❖ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- ❖ **Módszertani kiadványok, szakmai segédletek jegyzéke**
- ❖ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételéről
- ❖ 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklet: Jegyzék a bölcsődei ellátás eszközeiről és felszereléséről
- ❖ **A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2021. Magyar Bölcsődék Egyesülete**
- ❖ **MBE Tudástár módszertani sorozat**
- ❖ **Játék a bölcsődében módszertani levél**
- ❖ **Csecsemő és kisgyermek élelmezése a bölcsődében**
- ❖ **A beszoktatás módszertana**
- ❖ **Csecsemőtáplálás a bölcsődében**
- ❖ **Kisgyermek táplálása a bölcsődében**
- ❖ **A továbbképzési rendszer labirintusa**
- ❖ **Szakirodalom ajánlás**
- ❖ **A kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről módszertani útmutató 2019.**
- ❖ **Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard – Családbarát Ország EG-00140-003/2021**

- ❖ **Az egészséges csecsemő táplálásának irányelvei (ajánlás).** (Az Országos Csecsemő- és Gyermekkegészségügy Intézet által 1994- ben összeállított, „az egészséges csecsemő táplálásának irányelveiről” c. viselő 47. számú módszertani levél helyébe lép. 2011
- ❖ **Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél.** Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003
- ❖ **A család és a bölcsőde kapcsolata. Módszertani levél.** Kézirat. Magyar Bölcsődék Egyesülete, Pedagógus- Pszichológus Tagozat anyaga 2007
- ❖ **Útmutató a dokumentáció vezetéséhez.**

II. A szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja, az ellátandó terület fő jellemzői

II./1. Az intézmény földrajzi elhelyezkedése

Szekszárdi Gyermeklánc Óvodánk és Mini Bölcsődénk Magyarország egyik legdíszesebb, sok hagyománnyal telített tájegységben, Sárközben jelenik meg (néptánc, viselet, díszítőművészet, gyöngyfüzés, tojásfestés, népi kismesterségek: fazekasság, szövés, hímzés). Az amúgy is széles palettát tovább színesítik az itt élő kisebbségek hagyományai (székelyek, svábok, cigányok). Szekszárd Megyei Jogú Város a nemes borok és a művészetek városa, a város és környéke történelmi borvidék. Az 1925 hektáron elterülő Szekszárdi Borvidék Magyarország egyik legősibb bortermelő területe, ahol a szőlőművelés hagyományai a római korig nyúlnak vissza. Szekszárd a Dunántúli-dombság és az Alföld találkozásánál fekszik. Északi határában halad el a Sió. A városban több patak is folyik: a Szekszárdi-Séd (Remete-patak), Parászta-patak (Parásztai-Séd), Völgységi-patak. Az ország legkevesebb lakosú, Tatabánya és Eger után a harmadik legkisebb területű megyeszékhelye, területi kiterjedés szempontjából még a megyén belül is csak a negyedik helyen áll.

II./2. Az ellátandó célcsoport, előzmények

Szekszárdi Gyermeklánc Óvodánk és Mini Bölcsődénk városunk legideálisabb elhelyezkedésű intézménye. Csendes, jó levegőjű, nyugodt, családi házas övezetben, családi környezetben jelenik meg. Az épület korábban általános iskolaként, könyvtárként, imaházként is funkcionált.

Óvodaként 1974 óta üzemelt egészen 2017-ig, mikor el kellett hagynunk az épületet egy felújítási projekt miatt (TOP-6.2.1-15 kódszámú, „Családbarát munkába állást segítő, intézmények, közszolgáltatások fejlesztése” című). Sajnos a projekt, a felújítás csak napjainkban valósul meg. Folyamatban van a korábbi egy csoportos óvoda bővítése még egy óvodai csoporttal, tornaszobával és egyéb kiszolgáló helyiségekkel. Továbbá egy mini bölcsőde is épül az óvodával együtt, mely két csoportnyi kisgyermeknek nyújt majd ellátást.

Intézményünk felújítása, - reményeink szerint – a legújabb pályázati ütemnek megfelelően, 2023-24-es tanévben befejeződik. Két mini bölcsődei csoportban összesen 14 fő bölcsődés korú kisgyermeket helyezhetünk el. Az óvodai férőhelyek növelésével még 25 gyermek elhelyezését biztosíthatjuk, mely nem csak a családok munkába állási esélyeit növeli, de intézményegységünk gyermekcsoport létszámait, összetételét is kiegyenlítheti. Felújított épületünk a modern technológiáknak köszönhetően a jövőben a férőhelybővítésen és az esztétikai megjelenésen túl az energetikai korszerűsítést, a gazdaságosabb működtetést is lehetővé teheti. Az épület lehetőséget adhat különböző rendezvények, programok megtartására, melyre intézményünkön kívül nagy szüksége van Szekszárd-Szőlőhegy lakosságának is.

II./3. Az igénybevevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

A gyermeknek joga van:

- ❖ hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez,
- ❖ személyiségének kibontakoztatásához,
- ❖ a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- ❖ a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- ❖ hogy sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő, személyre szabott ellátásban részesüljön,
- ❖ hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,

- ❖ emberi méltóságának tiszteletben tartásához,
- ❖ hogy a bántalmazással, fizikai, vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- ❖ a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-neveléshez.

A gyermeki jogok védelme érdekében az intézmény kifüggeszti és biztosítja a gyermek hozzátartozói számára a gyermekjogi képviselő elérhetőségét, a vele való kapcsolat felvételének módját.

Elsődleges joga a szülőnek gyermeke ellátását megválasztani a napközbeni ellátási formák közül, valamint joga van a folyamatos és teljes körű tájékoztatáshoz.

A szülő a kisgyermeknevelő által gyermekéről vezetett dokumentációkba - melyben figyelembe veszik a személyiségi jogokat, a titoktartást – minden esetben betekintést nyerhet. Az ellátást igénybevevő családokat megilleti a személyes adataik védelme, valamint életvitelükkel kapcsolatos titoktartás.

Az ellátás során biztosítani kell a gyermeknek és családjának az egyenlő bánásmódhoz, az élethez, emberi méltósághoz, etnikai-vallási hovatartozáshoz való jogot.

Amennyiben a bölcsődei életben tapasztaltakkal a szülő nem ért egyet, észrevétele van, lehetősége van véleményt nyilvánítani, javaslatot tenni. Amennyiben igényeinek nem felel meg a nevelési-gondozási rendszer, vagy jogtalanságot tapasztal a szülő, elsődlegesen gyermekének kisgyermeknevelőjéhez, illetve a bölcsőde vezetőjéhez fordulhat.

A mini bölcsődei dolgozók körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény” kizáró tényezője.

A bölcsődében dolgozókat és a bölcsőde vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai kezelésének védelmére titoktartási szabályok szerint járunk el.

Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és a házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket egyedül nevelő anyát.

A dolgozók érdekei nem befolyásolhatják hátrányosan a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermek érdekeit.

Panasztételi lehetőség

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak kötelességszegése esetén. A szülő vagy törvényes képviselő panaszát a bölcsőde vezetőjéhez, vagy az intézmény fenntartójához, vagy a Gyermekjogi képviselőhöz nyújthatja be, írásban. A bölcsőde vezetője vagy a fenntartó, a Gyermekjogi képviselő a panasz tényszerű, objektív kivizsgálását az érintettek bevonásával folytatja le, és írásban értesíti a szülőt, vagy törvényes képviselőt a vizsgálat eredményéről 15 napon belül. Fellebbezni Szekszárd Megyei Jogú Város Jegyzőjénél lehet a válasz kézhezvételét követő 15 napon belül.

Intézményvezető: Hollendusné Bíró Anett 7100 Szekszárd, Perczel M. u. 2.
gyermeklanc.ovi@gmail.com

Fenntartó: Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

Gyermekjogi képviselő: dr. Berdár Valéria

e-mail: valeria.berdar@ijsz.bm.gov.hu

telefon: 06 20/4999633

A szülő joga, hogy:

- megismerje az intézményt, a gyermekcsoport életét,
- megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást igényeljen a gyermeke nevelőjétől, a bölcsőde vezetőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, melynek illeszkednie kell a jogszabályi feltételekhez és a szakmai módszertanhoz,
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és az intézménnyel együttműködő legyen,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

- Az intézmény dolgozóit megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- Munkájukkal kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájussanak a szükséges információkhoz.
- Munkájuk során védelemre jogosultak a velük szembeni jogsértő, vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- A gyermekek érdekeit kell elsődlegesnek tartaniuk, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeiket, jogait.

A kisgyermeknevelők a gyermek nevelése – gondozása, családgondozása során hivatalból járnak el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

III. A bölcsődei nevelés célja, minőségpolitikája

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának (továbbiakban: Alapprogram) célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben, szolgáltatásban folyó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés (a továbbiakban: bölcsődei nevelés) hagyományaival, értékeivel, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel. Az Alapprogram fejezetei valamennyi bölcsődei ellátásra – bölcsőde, mini bölcsőde- vonatkoznak, az egyes ellátási formák sajátosságainak figyelembevételével.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde (továbbiakban: mini bölcsőde) szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó, érzelemgazdag, gyermekközpontú működést kíván biztosítani városunk és annak vonzaskörzetében élő kisgyermekes családok számára.

Szakmai alapelvünk: a nevelés-gondozás egysége, a napirend és a fokozatosság elvének biztosítása, az egyéni bánásmód az önállósodás elősegítése pozitív megerősítéssel.

Mini bölcsődénkben olyan szakmai szolgáltatásra törekszünk, amely a mai korszerű pedagógiai kultúrára, nevelésre helyezi a hangsúlyt a kisgyermekes családok támogatásával, természetesen középpontban a kisgyermekkel.

A kisgyermekes családokkal való hatékony együttműködés érdekében legfontosabb a szülői bizalom elnyerése. Számunkra elsődleges a családi, jó hangulatú mini bölcsődei légkör megteremtése, ahol nem csak a kisgyermek, hanem az őket gondozó-nevelő felnőttek is jól érzik magukat. Ha a személyzet elégedett, a gyermekek számára is ezeket a kellemes, jóleső érzéseket adják át. Ha a gyermek derűs és kiegyensúlyozott, akkor a szülő is elégedett. A kör tehát így összeér.

A gyermekorientált szemléletre fókuszálunk, minden gyermeket egyéni képességei szerint nevelünk, gondozunk.

Minőségpolitikánkban a folyamatos fejlesztés iránti elköteleződés az irányadó.

IV. Mini Bölcsődénk hitvallása

Az elsődleges nevelési színtér a család. A bölcsődei, mini bölcsődei nevelés ebben kiegészítő, támogató, modelláló, mintanyújtó feladatot vállal, annak érdekében, hogy a kisgyermek értelmi, fizikai, érzelmi, és szociális szükséglete teljes mértékben kielégítő legyen, hogy személyisége egészségesen formálódhasson, kibontakozhasson. Célunk a fejlődés elősegítése, az érzelmi, értelmi intelligencia kibontakoztatása, a családokkal együttműködve. Munkánkban az óvó, gondoskodó és a bátorító nevelés elvei a meghatározóak. Az intézményi és a családi nevelés interakcióját, egymást erősítő folyamatként értelmezzük, mely megfelelő, biztos alapot nyújt a gyermek fejlődéséhez.

V. Bölcsődeképünk

Mini bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára. Olyan családbarát mini bölcsődeként kívánunk működni, ahol az ellátás és a gyermeki szükségletek koherensek. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy valamennyi kisgyermek és felnőtt jól, otthonosan

érezze magát intézményünkben. Lényeges, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságos nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integrált tanulással gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. A játék, mint legfontosabb tevékenység határozza meg arculatunkat, amelyben figyelembe vesszük gyermekeink életkori sajátosságait, egyéni képességeit. Mindehhez modern, esztétikus, optimálisan fejlesztő, ingergazdag környezetet biztosítunk.

VI. A mini bölcsődei ellátás jellemzői

A kettő mini bölcsődének helyet adó épület Szekszárd kevésbé forgalmas részén, Szőlőhegyen, családi házas övezetű, csendes városrészben, jól megközelíthető helyen található. Az intézmény 2 mini bölcsődei csoportja összességében 14 gyermek egész napos ellátására alkalmas. Intézményünkben Szekszárd Megyei Jogú Város közigazgatási területén és vonzáskörzetében élő gyermekeket fogadjuk. Az előzetes felmérések, szándéknyilatkozatok által a bölcsődei férőhelyekre megfelelő számúak a szülői igények.

Intézményünknek nincs saját főzőkonyhája. A gyermekétkeztetést Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata által kötött szerződéses jogviszonnyal külső szolgáltató, a Szekszárdi Közétkeztetési Kft. látja el. A központi konyha segítségével biztosítani tudjuk a diétás étkezést igénylő mini bölcsődések ételmezését is.

VI./1. A bölcsőde/mini bölcsőde definíciója, funkciói

A bölcsőde/mini bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként családvédelmi, szociális, egészségügyi, nevelési, egészségnevelési, azaz gyermekjóléti funkciót, valamint preventív gyermekvédelmi szerepet betöltő intézmény.

A mini bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korig biztosítja a gyermekek nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, szükségleteinek kielégítését, foglalkoztatását, étkeztetését, harmonikus testi és szellemi, pszichés fejlődésének segítését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A mini bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelését - gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

VI./2. A szolgáltatás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás formája

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- ❖ védőnő,
- ❖ házi gyermekorvos, vagy házi orvos,
- ❖ Család-és Gyermekjóléti Központ,
- ❖ Gyámhivatal.

A bölcsődei ellátás igénybevétele kérelemre történik, melyet a gyermek törvényes képviselője nyújthat be a bölcsőde vezetőjéhez. Az igénybevétel megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 32. §-a szerinti megállapodást köt.

- ❖ A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akik elérték a 18 hónapos kort, s akiknek szülei, törvényes képviselői, gondozói, nevelői munkavégzésük, ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felsőoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni.
- ❖ Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.
- ❖ Különösen olyan gyermekek számára kell biztosítani:
  - akinek a testi, illetve szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
  - akit egyedül álló, vagy időskorú személy nevel,
  - akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.
- ❖ A felvételnél előnyben kell részesíteni, ha a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.
- ❖ A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket.
- ❖ Akivel a családban három, vagy több gyermeket nevelnek.
- ❖ Az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket.

- ❖ Védelembe vett gyermeket.
- ❖ Mini bölcsődénkbe a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek a hatodik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik, az SNI-s gyermek a hatodik életévét betölti.
- ❖ Ha gyermek harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig részesülhet mini bölcsődei ellátásban, ha szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását, eddig az időpontig mini bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
- ❖ Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a gyermek orvosa nem javasolja, mini bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Szakvélemény szükséges hozzá.

(4) A bölcsőde, mini bölcsőde vezetője, valamint a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde fenntartója minden év április 30-áig tájékoztatást küld a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének azon harmadik életévüket betöltött gyermekekről, akikről a Gyvt. 42/A. § (2) bekezdése szerint, a szülő egyetértésével megállapították, hogy óvodai nevelésre nem érett. A települési önkormányzat jegyzője a tájékoztatást minden év május 15-éig megküldi a gyermek lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kötelező felvételt biztosító óvoda vezetőjének. (6/2016. (III. 24.) EMMI. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet módosításáról.)

- ❖ Sajátos nevelési igényű gyermek mini bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő három hónap elteltével a gyermek házi orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének a véleménye alapján az intézmény vezetője szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.
- ❖ Az intézmény, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátása biztosítása érdekében, együttműködik a gyermek korai fejlesztését, és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. szakértői bizottsággal.
- ❖ Sajátos nevelési igényű gyermek rehabilitációs, rehabilitációs céllal a korai fejlesztés

feltételeivel rendelkező mini bölcsődébe, abban az esetben vehető fel és gondozható, ha a sajátos nevelési igényét Szakértői Bizottság szakvéleményében megállapítja.

- ❖ A gyermek képességeiről ötödik életévének betöltésekor a Szakértői Bizottságnak szakvéleményben kell ismét nyilatkoznia. Felülvizsgálatnak meg kell történnie.

VI./3. A bölcsődei ellátás megszűnik:

- A mini bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek harmadik életévét betöltötte és érett az óvodai nevelésre.
- A gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem volt érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolta.
- A gyermek a hatodik életévének betöltését követő augusztus 31-én, ha sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság megállapította.

VI./4. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás formái:

Bölcsődénkben a beiratkozás előtti felvétel során a szolgáltatásról a szülők tájékoztatást kapnak a következő formákban:

- személyesen a bölcsődében
- házirendben
- az intézmény honlapján
- médián keresztül

A beíratást követő első szülői értekezleten a tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a házirendet; a panaszjog gyakorlásának módját, jogokat és az érdekképviselő működését illetően; a fizetendő térítési díj összegéről. A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt a bölcsődével, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint azt, hogy az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

VI./5. Mini bölcsődénk személyi feltételei (jelenleg ismert, engedélyezett létszám)

Személyi feltételek:

A bölcsőde az óvodához integrálva, önálló szakmai tevékenységgel működik.

Munkáltatói jogkörrel az Óvodavezető / Intézményvezető/ jogosult.

1 fő kisgyermeknevelő / szakmai vezető/

1 fő kisgyermeknevelő

2 fő bölcsődei dajka

A fenntartó SZMJV Önkormányzatának Közgyűlése 211/2023. (V. 25.) határozatában a fentebb ismertetett álláshelyeket hagyta jóvá a 2023-24-es nevelési évre. A mini bölcsődében a 15/1998 NM rendelet szakmai létszáma csoportonként 1 kisgyermeknevelő és egy dajka. Azonban a Költségvetési Törvény lehetőséget ad csoportonként egy 4 órás státusz (kisgyermeknevelő) finanszírozást is a helyettesítések biztosítására.

A működési feltételek legfontosabb eleme, mely meghatározza a szakmai program végrehajtásának minőségét.

A mini bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a kisgyermeknevelő végzi, jelenléte a nevelés-gondozás egész időtartalmában fontos feltétele a bölcsődei nevelés-gondozásnak. Ezért nagyon lényeges lenne, hogy a teljes nyitvatartási idő alatt kisgyermeknevelők jelen legyenek, és ők biztosítsák a gyermekek szakszerű gondozását-nevelését.

A kisgyermeknevelő modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

A 15/1998 NM rendelet alapján a kisgyermeknevelő szakmai végzettségét tekintve lehet: csecsemő- és gyermekgondozó, csecsemő- és kisgyermek gondozó – nevelő, csecsemő- és kisgyermek nevelő-gondozó, bölcsődei szakgondozó, valamint csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA) szakképesítéssel rendelkezhet.

A kisgyermeknevelő személyisége, végzettsége és létszáma is meghatározó.

A bölcsődei dajka létszáma az elvégzendő feladatokhoz igazodik. Munkájával hozzájárul a szakmai munka eredményességéhez.

A két csoportos mini bölcsődében engedélyezett dolgozói létszám jelenleg összesen 4 fő. A bölcsőde szakdolgozói létszáma így nem felel meg a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak, lehetőségének.

Ebből:

2 fő kisgyermeknevelő, akik közül 1 fő a szakmai vezetői feladatokat is ellátja havi 4 órában.

A szakmai munka megfelelő minőségi ellátásához szakembereink egyetemi, ill. középfokú szakirányú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők.

A gyermekek optimális, egészséges, biztonságos, szeretetteljes fejlődéséhez nélkülözhetetlen a bölcsőde nevelési-gondozási elvekkel azonosulni tudó személyiségű – a gyermekekkel való nevelő-gondozó munkában szerzett tapasztalatokkal rendelkező - bölcsődei dajka is.

A bölcsődei dajka a csoportban a munkakörében előírt feladatokat ellátva segíti a kisgyermeknevelők nevelő- és gondozó munkáját.

2 fő bölcsődei dajka, napi 8 órában látja el teendőit (a bölcsődei dajka képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam), mely szakképesítéssel dolgozóink rendelkeznek.

VI./6. Mini bölcsődénk tárgyi feltételei:

Intézményünk várhatóan 2024 februárjában (pályázat eredményeként) nyitja meg kapuit a kisgyermekes családok előtt. A két csoportos mini bölcsőde, kellemes, falusias környezetben, családiházias övezetbe illeszkedő modern, új, korszerű épületben kapott helyet az 50 fős óvodával közösen. Az óvodához integrálva, szakmai önállósággal végzi a 3 év alatti gyermekek ellátását.

A mini bölcsőde helyiségeinek mérete, egymáshoz kapcsolódása, tárgyi, személyi feltételei, megfelel a 15/1998. (IV.30) NM rendelet, valamint a szakmai módszertani előírásoknak.

Az épület kialakítása, berendezése a legkorszerűbb követelményeknek felel meg. Az intézmény esztétikus környezete és berendezése ízléses, modern, maximálisan igazodik a gyermekek és dolgozók igényeihez. A csoportszobák tágasak, világosak, közvetlenül kapcsolódnak a fürdőszobához és a gyermekek öltözőjéhez, melyek kialakítása megfelelő látó és hallótávolságot biztosít a csoportszobában játszó gyermekekre a gondozás során. Csoportszobáink a többfunkciós használatnak megfelelnek, berendezésük esztétikus, praktikus, igazodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz. Játék- és eszközkészletünket a gyermekek érdeklődéséhez, fejlesztési lehetőségéhez igazítva válogattuk össze, és lehetőségeinkhez mérten a jövőben folyamatosan bővítjük.

A dolgozók számára kialakított helyiségek szintén minden igényt kielégítőek, modern teret adnak a különböző tevékenységek végzéséhez (pl.: szociális helyiségek, iroda, raktárak, mosoda, vasaló helyiség, tálaló konyha).

Az intézmény külső és belső látványa, terei, berendezése, tárgyi felszereltsége, a játékok minősége és mennyisége, kiemelkedő színvonalat biztosít a három év alatti gyermekek neveléséhez-gondozásához. Az udvar tágas, füvesített, minden évszakban jól szolgálja a gyermekek szabad levegőn történő foglalkoztatását. Az EU szabványnak megfelelő udvari játékok változatosak, a különböző életkorú és mozgásfejlettségű gyermekek igényeinek megfelelnek.

A csoportszobához, közvetlen kapcsolódó tágas, fedett terasz, a különböző mozgásfejlesztő eszközökkel felszerelt udvar (óvoda udvarától elválasztva) jó lehetőséget biztosít a szabad levegőn tartózkodáshoz, az önfelelt játékhoz.

A kettő mini bölcsődei csoport összesen 14 férőhelyes, 2 csoportszobából és az ahhoz tartozó kiszolgáló helyiségekből - valamint játszó udvarból áll.

A bölcsődét, a már meglévő óvoda épületéhez építették, a két épületet egy közlekedő köti össze. A bölcsőde és az óvoda játszó közös telken helyezkedik el.

Az épület akadálymentes bejáratokkal, parkolóval és szociális helyiséggel rendelkezik. Az intézmény főbejáratának előtere áll rendelkezésre a babakocsik tárolására. Innen nyílik még a szülők számára akadálymentesített WC mosdóval.

Különböző helységeink, öltöző, iroda, teakonyha biztosítják a munkavégzés folyamatosságát, komfortos színvonalát.

Az előtérből egy ajtón keresztül jutunk az átadó közlekedőbe, ahonnan több ajtó is nyílik. Innen beléphetünk a foglalkoztatókba és a gyermekek mosdójába is. A felnőtt öltözőt, felnőtt WC-t egy összekötő folyosóról lehet megközelíteni, ahonnan a bölcsőde egyéb helységei is megközelíthetőek. A bölcsőde önálló konyhával nem rendelkezik. A szolgáltató által biztosított ételt, az intézmény HACCP rendszerben működő tálalókonyhájában adagolják ki a gyermekek számára, majd a két intézményen belüli közlekedésre szolgáló folyosón keresztül kerül az étel a mini bölcsődébe.

A gyermek öltözőben minden gyermeknek jellel ellátott, több funkciót betöltő, esztétikus külsejű szekrénye /fogas, tároló, cipőtartó és öltözőpad egyben/ van. Található még a

helyiségben pelenkázó asztal, öltöző padok, felnőttek számára ruhafogas és hirdető táblák, melyek fontos információk, és a gyermekek alkotásainak helyéül szolgálnak.

A gyermek mosdóban kiscsapok, és kisméretű WC-k állnak rendelkezésre a higiénés szükségletek - szokások kialakításához. A fürdő felszereltségei közül nem hiányoznak a méretarányos törölköző, fésű, pohártartók és a pelenkázó asztal sem. A beépített zuhanytálca pedig a szükség szerinti alaposabb letisztítás fontos eszköze.

A fürdőszoba, az átadó berendezési tárgyai a gyermekek méretéhez igazodnak, ily módon is segítve önállósodásukat. A fürdőszoba közvetlenül gyermeköltözőhöz és a csoportszobákhoz kapcsolódik, ami ideális a folyamatos felügyelet biztosításához. A fürdőszoba felszereltsége, egyéb tárgyi feltételei megfelelnek a törvényi előírásoknak.

A csoportszobák alapterülete 2x7 fő, azaz 14 kisgyermek ellátására megfelelő, tágas, világos elrendezésű, berendezése gyermekközpontú, otthonos, hangulatos, esztétikus. A szakszerű gondozási feltételek mini bölcsődénkben biztosítottak. A tárgyi feltételek adottak, a játékeszközök a gyermekek életkori sajátosságának és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően, esztétikusan kerülnek felkínálásra. A fejlesztő eszközök megfelelő mennyiségben és minőségben állnak a rendelkezésünkre.

A gyermekszoba bútorzata, berendezése – felszerelése a gyermekcsoport létszámához igazodó és a mennyiségi mutatók alapján biztosított. A szobákban játszósarok és pihenősarok kialakítása is megoldott.

A hangulatos, bútorok, nyitott játékpolicok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok, biztonságot adnak, pihentetnek, nyugtató hatásúak. A szobában van elkülönülésre alkalmas kuckó, ún. „puha sarok”, ahol a gyermekek pihenhetnek.

A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történt, hogy a fokozott igénybevételnek is megfeleljen. Elhelyezésük nyitott játékpolcon, állandó helyen, a gyermekek számára elérhető magasságban, fajtánként külön csoportosítva található.

Az alapjátékok a csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más a csecsemőkorú, a tipegő korú és a nagyobb gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A szobákhoz közvetlenül terasz kapcsolódik, ami előtt füves játszóudvar terül el.

A játszóudvaron babaház, homokozó, EU-s szabványnak megfelelő, telepített fix játékok, és mobil játékok, párapu, árnyékolók biztosítják a nagymozgásos tevékenységek gyakorlását és a hűsölés lehetőségét.

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a min bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően (a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete) – és a csoportba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk és alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint:

- ❖ szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthon közeli légkört teremtve,
- ❖ megfelel a kisgyermeki testméreteknek,
- ❖ biztosítja egészségük megőrzését, higiéniaját,
- ❖ biztosítja a szabad levegőn altatás és tartózkodás feltételeit,
- ❖ nyáron pancsolási, hűsölési lehetőséget biztosít,
- ❖ lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését,
- ❖ elkülönülési lehetőséget biztosít,
- ❖ a gyermekeket színekkel, formákkal, környezetbarát- és természetes anyagokkal veszi körül,
- ❖ a homokozás, vizezés feltételei nemcsak jó idő esetén, az udvaron, hanem egész év folyamán biztosíthatók,
- ❖ a csoportszobák díszítése esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő,
- ❖ a mini bölcsőde tárgyi környezete egyidejűleg – a mindenkori előírásokkal összhangban ideális munkakörnyezetet biztosít a kisgyermeknevelőknek.

VII. A bölcsődei nevelés alapelvei

Fontos számunkra, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletével összhangban minden kisgyermekre, és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet is folytassunk. A bölcsődénk családbarát intézményként, hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülő munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A szakszerű gondozás – nevelés akkor valósulhat meg, ha a csoportban érvényesülnek a következő alapelvek:

VII./1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A mini bölcsődei nevelésben a kisgyermek változatos családi környezetből kerülnek hozzánk, ezért elsődleges a családok megismerése. Valamennyi családtag személyisége, viselkedése formálja a kisgyermek személyiségét.

Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család dinamikájáról. A család működésének feltérképezése nagyban segíti a mi munkánkat, mert megérthetjük a szokások, normák, szabályok, értékek háttérét, és ennek megfelelően alakíthatjuk nevelési módszereinket, ill. kapcsolatrendszerünket.

A mini bölcsődei nevelésben kiemelten foglalkozunk a családdal való folyamatos kapcsolattartással és tájékoztatással. Fontosnak tartjuk a személyes beszélgetéseket, az információ áramlását, a család tapasztalatainak, kérdéseinek, kéréseinek megbeszélését. Lényegesnek tartjuk a családokkal rendezett közös programokat, hiszen a közös programok során kölcsönösen kialakul a bizalmi kapcsolat a kisgyermeknevelők a szülők és gyermekek között. Minden kisgyermek esetében megtörténik a családlátogatás, amely során a kisgyermeknevelőknek lehetősége nyílik a család környezetének körültekintőbb megismerésére tiszteletben tartva személyes területet, privilig szokásrendszerüket.

VII./2. A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A mini bölcsődei intézmény alkalmas a kora gyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. A kisgyermekkori intervenció magában foglalja azokat a tevékenységeket, amelyek a kisgyermek szükségleteinek meghatározását szolgálja. A kisgyermeknevelő feladata a felmerülő fejlődési elmaradások, megtorpanások, deficittek felismerése és jelzése. A felismerést követően a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, majd egyetértés esetén közösen konzultálunk a gyógypedagógussal, pedagógiai szakszolgálattal, akik szakembereikkel közösen, együttműködve nyújtanak lehetőséget, szakszerű segítséget, a kisgyermek fejlesztéséhez.

VII./3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Az elsődleges nevelési szintér a család. Tehát a gyermek nevelése elsősorban a család joga, kötelessége és felelőssége. A mini bölcsőde a családi nevelés értékeit, szokásait tiszteletben tartva vesz részt a kisgyermek nevelésében-gondozásában. Egyes esetekben a családi nevelés

hiányosságainak kiegyenlítésére, javítására törekszik. Lényeges a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a mini bölcsőde életébe.

VII./4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A mini bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség megismerésére, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Lényeges az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és értelmi, képességbeli különbözőségek iránti tolerancia.

VII./5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A mini bölcsődei nevelésben meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségével formálja a kisgyermeket és családját. A kisgyermeknevelői feladatok színvonalas ellátásához megfelelő szakmai felkészültséggel és identitással szükséges rendelkeznie. Ennek eléréséhez, valamint a szakmai tudása szinten tartásához, gazdagításához, szükséges a kisgyermeknevelők számára, hogy részt vegyenek különféle továbbképzéseken, amellyel szakmai kompetenciájukat fejlesztik.

VII./6. A biztonság és az állandóság elve

Nagyon lényeges a beszoktatás folyamatában a fokozatosság elvének betartása. A kisgyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alap a jó szokásrendszer kialakulásához. A napirend folyamatossága, az egyes tevékenységek, történések egymásra épüléséből fakadó ismétlődései állandóságot, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, és ezzel megalapozzák a kisgyermek biztonságérzetét. Az életkori sajátosságokhoz igazodó tárgyi környezet, a játszósarkok kialakítása, a játékok állandó helye éppúgy növelik biztonságérzetüket, mint az étkezések, vagy alvásidő alkalmával megszokott helyük.

VII./7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a mini bölcsődei nevelés minden területét szükséges áthatnia. Különösen fontos ez a bölcsődei beszoktatás beilleszkedés során. Nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy lépcsőről lépésre haladva, minden gyermek egyéni szükségleteit figyelembe véve tervezzük meg az adaptációk menetét. A szülővel történő beszoktatás fokozatos, legalább kéthetes időintervallumú folyamat. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

VII./8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A mini bölcsődei nevelésben szem előtt kell tartani és tolerálni szükséges a kisgyermek spontán éréseinek, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi, etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A kisgyermek fejlődési ütemét mindig önmagukhoz szabad mérni, viszonyítani. Ezért nagyon meghatározó a kisgyermek fejlődésében, hogy valamennyien érezzék a felnőttek általi elfogadottságukat akkor is, ha a típusosan fejlődő gyermekektől eltérnek, vagy lassabb ütemben fejlődnek.

VII./9. A nevelés és gondozás egységének alapelve

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulásában a nevelésnek és a gondozás összehangoltsága nagyon fontos. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei viszont nem korlátozódhatnak csak a gondozásra. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű igények feltételeit. Mini bölcsődénkben fontosnak tartjuk a professzionális gondozás, nevelés során a kisgyermek pozitív megerősítését, segítségét, az egészséges én-kép, a későbbi önátékelés, önbecsülés kialakulásához. A bölcsődei nevelés-gondozás egységének alapja a gyermeki egyéni próbálkozások támogatására irányul. Nagyon fontos, hogy gondozás során türelmesen kivárjuk a kisgyermek próbálkozásait, hagyjunk elég időt a gyermek önállósodási törekvéseikre.

VII./10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kisgyermek kognitív, érzelmi és társas kompetenciái, ezért támogatásuknak kiemelt szerepe van a mini bölcsődei nevelésben. A kisgyermek fejlődésének segítésében, a szokás- és szabályrendszer kialakításában, megalapozásában fontos a kisgyermeknevelő folyamatos ismeretnyújtása. Tudatosan szükséges megterveznie a napi tevékenységeket. Ajánlott a gyermekeket ezekről a várható eseményekről tájékoztatni, hogy aktív cselekvőkké váljanak, miközben sokrétű tapasztalatra és élményre tesznek szert. A kiszámíthatóság a kisgyermek számára biztonságot nyújt és támogatja kompetenciakészítésüket. Kíváncsiságuk fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseiket, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás lehetőségét.

VIII. A bölcsődei nevelés feladatai

Mini bölcsődei nevelésünk során az a feladatunk, hogy a kisgyermek sajátítsa el azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját természeti és épített környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak a változásokhoz. Ezt olyan szemlélettel és módszerekkel tesszük, amelyek támogatják a családi nevelés elsődlegességét.

VIII./1. A családok támogatása, szülői kompetencia fejlesztése

A mini bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése. A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család rendszerszemléletű fókuszában a kisgyermek az interakciós mintákat visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család dinamikájáról, erősségeiről, gyengeségeiről. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat, elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, az erősségek hangsúlyozásával és természetesen nagyon tapintatosan, segíthet a család életminőségének javításában.

VIII./2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Legfontosabb feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. Az elsődleges szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A kisgyermek fejlődésének dokumentálása szintén fontos feladat, melyen keresztül jól követhetőek a gyermek fejlődési szakaszai, mutatói. A rugalmas napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit, mely a kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz is igazodó. A szakemberek feladata a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, az egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése (étkezés-mosakodás - öltözködés - alvás - pihenés - szobatisztaságra nevelés - levegőzés - mozgás).

Mini bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészség-kulturálisági korosztálynak megfelelő kialakítása.

Célunk a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása. Ez tudatos testápolási szokások kialakításával, a napirendbe illesztett gondozási - nevelési műveletek során történik.

Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Gondoskodunk a kornak megfelelő ételekről, a szükséges nyugodt légkörről és a megfelelő időről, pihenésről.

Bölcsődés korban az alapvető mozgásformák alakulnak ki és fejlődnek. Rendkívül nagy a mozgásigénye a bölcsődés kisgyermekeknek, mely kielégítéséhez biztosítjuk a rendszeres testmozgást, a napi szabad levegőn való tartózkodást. A mozgásfejlődéshez rendelkezésre állnak mind a csoportszobai, mind az udvari mozgásfejlesztő játékok, homokozó, mászóka, mobil eszközök. A prevenció feladatok megvalósításához szükséges speciális szakemberek bevonása is, mint gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus.

VIII./ 3. Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermeknek szüksége van arra, hogy érezze, feltétel nélkül szeretik. Legfontosabb, hogy a gyermek pozitív irányú érzelmi fejlődése érdekében a kisgyermeknevelő, a dajka és a gyermekek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő, bensőséges kapcsolat alakuljon ki. Az érzelmi biztonság megteremtése, a tettekben megnyilvánuló valódi szeretetkapcsolat (szemkontaktus, testi érintés, megerősítő, elismerő dicsérő szavak, a gyermekekre irányuló személyes figyelem) nélkülözhetetlen a kisgyermek érzelmi biztonságának létrejöttében. Az oldott, derűs nevelési attitűd megteremthető a környezetben használt színekkel, fényekkel, illatokkal, zenével, énekhanggal, stb. Az egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot biztosítunk. Az én-tudat egészséges fejlődéséhez nagyon lényeges a kisgyermeknevelő által közvetített elvárások, határok, a pozitív, biztató megerősítések.

Figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű, ill. a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére. A gyermek harmonikus fejlődése érdekében szükség esetén más segítő szakemberek bevonását is kérhetjük ezzel is segítve a szülőket a nevelés, gondozás terén. A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges szintere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy a felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek, a beilleszkedési nehézségek korai felismerésében és ezek korrigálásában még megfelelő segítséggel is. Lényeges, hogy az intézményi normarendszer alapján a kívánt viselkedésformák kialakításra kerüljenek. Ebben nagy szerepe van a tudatos és megfelelő egyensúly megteremtésének a szabályok és a kötetlenség között. Szintén fontos a szabályok, határok, korlátok következetes betartása. Fontos, hogy változatos, színes tevékenységeket, programokat kínáljunk a kisgyermekeknek, ezzel is gazdagítva a társas kapcsolataik alakulását, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődését. Céljaink megvalósulása az érzelmi és társas kompetenciák fejlődését eredményezi.

VIII./4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Ebben az életkorban a legfőbb tevékenység a játék, így minden értelmi nevelés a játékba ágyazottan, cselekvéses tanulás folyamatában valósul meg. Fontos, hogy minden kisgyermek számára tág cselekvési teret, többféle érzékszervi tapasztalási lehetőséget biztosítsunk, ezzel

segítve a játékos felfedezést, gyakorlást, funkcióörömet. Az élménypedagógiai elemek alkalmazásával a képességgondozás során élmény, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk.

A gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára építünk, így a közvetlen környezetében szerzett tapasztalatai által segítjük az egyéni képességek kibontakozását. Hiányterületeit erősségei kiemelésével fejlesztjük, igyekszünk sok sikerélményhez, gyakorlási helyzethez juttatni. A kis „tehetségcsírákat” biztatjuk, pozitív megerősítéssel támogatjuk fejlődésüket, önészlelésüket, a megismerés, tanulás iránti fogékonyságukat. Többféle lehetőséggel fejlesztjük fantáziájukat, kreativitásukat. Lényeges, hogy érdeklődésüket felkeltsük, és motiváltságukat fenntartsuk a tanulási, játékhelyzetekben. Mindezek által, a kudarcokat megelőzhetjük, és a változatos tevékenységrendszerrel személyiségük kibontakoztatását nagyban elősegítjük, támogatjuk.

IX. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, aktivitásra motiváló, tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő, tanulási tapasztalatokat biztosító örömforrás legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése. Nagyon fontos az önkéntesség, a gyerekek bármikor bekapcsolódhatnak, bármikor kiléphetnek egy-egy helyzetből, tevékenységből. Lehetőséget biztosítunk a kisgyerekek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi, - és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedésmintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

IX./1. Tanulás

A bölcsődei/mini bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. A teljesítményorientált, direkt módszerű ismeretátadásnak a bölcsődei ellátásban nincs helye. A tanulás legfontosabb irányítója a belső indíttatású érdeklődés, a személyes kíváncsiság. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely

tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan, játékba integráltan történik. A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató, bátorító környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a kisgyermeknevelőnek szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, mint a normál ütemben, típusosan fejlődő társaiknál.

IX./2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A gondozási helyzetekben se a teljesítményorientáltság érvényesüljön. Fontos, hogy elegendő idő álljon a gyermekek rendelkezésre, mivel az egyes szokásalakító gyakorlatok mozzanatainak megtanulása gyakorlást, többszöri ismétlést igényel. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben. Legyen lehetősége a próbálkozásra, az önálló tevékenységre, miközben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, bátorítását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli a kisgyermek együttműködési kedvét, önbecsülését.

IX./3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A játék ad leginkább lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására, a szocializációs folyamatok fejlesztésére,

fejlődésére. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (derűs, nyugodt légkör, hely, idő, eszközök) biztosításával és nyitott, bátorító, nevelői attitűddel támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti azt. A gondozó-nevelő modellálható „játszótárs”, aki szakmai szabadsága alapján eldöntheti, hogy milyen módszerrel éri el a kívánt célt. Nagyon lényeges, hogy játék közben több érzékszerv „bekapcsolására” nyíljon lehetőség. A játéknak az ismeret- és tapasztalatszerzésen túl az öröm- és élménynyújtás a legfontosabb szerepe.

Szabad játék

Belső motiváltságból, külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet csak létre, ahol nem az eredmény, a teljesítmény a fontos, hanem maga a folyamat. A kisgyermeknevelő feladata, hogy ehhez a szükséges nyugodt, derűs légkört és a megfelelő eszközöket biztosítsa, a játékot figyelemmel kíséresse, és szükség esetén segítse, támogassa azt ötletadással, vagy tevőlegesen. A szabadság és korlátozás kellő arányában biztonságot és bizalmat, elfogadást és védelmet nyújt.

IX/4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközöknél fontos szempont, hogy érdeklődés-felkeltőek, mozgásaktivitásra ösztönzőek és biztonságosak legyenek. Kiemelt figyelmet fordítunk a biztonságos környezet kialakítására, a veszélyforrások kiküszöbölésére.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Sokféle lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömforrás számukra a játék, és annál inkább fejlődnek, hiszen minden terület a mozgáson keresztül fejlődik.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, nagymozgásuk és finommotorikájuk egyaránt, harmonikussá válik a mozgásuk.

IX/5. Ének –zene, mondóka

A kisgyermekkori zenei nevelés nagy múltra tekint vissza hazánkban. Kodály Zoltán kifejlesztett világhírű módszerét számos országban adoptálták, és sikeresen alkalmazzák. A mini bölcsődei életben sokféle zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre van lehetőség. A kisgyermek megfigyelheti és élvezheti a környezet hangjait, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangját, spontán dúdolgatását, ritmusos szövegmondását. Átélni a dallam és ritmushangszerek hallgatását, megszólaltatását, a közös éneklés örömét. A mondókák, versek az érdekes ritmikus hangzásuk miatt, mozgásélménnyel összekapcsolva igazán vonzóak gyermekek számára, és fenn tudják tartani érdeklődésüket. A befogadott élmények elraktározódnak. A későbbiekben ebből fakad az utánczás vágya, az éneklési kedv, a ritmikus mozgás, a dúdolás.

A csiklandozókat, höcögtetőket, cirógatókat, tenyér simogatókat nagyon élvezik a gyerekek. Vidám, oldott hangulatot nyújtanak, és a kisgyermeknevelőhöz fűződő érzelmi kötődés, bizalmi viszony kialakulását nagyban segítik. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához felelősséggel szükséges kiválasztani és alkalmazni a játékos mondókákat, gyermekdalokat. A népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését. A zenei nevelés alapjául a Kodály-módszer szolgál, Forrai Katalin: Ének a bölcsődében című könyve alapján. A zene igényes kiválasztása a kisgyermeknevelő feladata. Csak „tisztá forrásból”, igaz művészettel tápláljuk és neveljük a gyermekeket.

Programunkban a kiemelt zenei nevelést évszakokhoz, ünnepeinkhez igazodva tervezzük. Szervezett programok keretein belül is bevonjuk kisgyermekünket a zenei nevelésünkbe (Hagyományörző házi hangverseny a Liszt Ferenc Zeneiskola növendékeivel, akik egykoron a mi óvodásaink voltak.), mely során együtt átélhetik a hangszerjáték élményét, az éneklés örömét.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A gyermekek körében nagy érdeklődést keltenek a ritmus hangszerek (dob, csörgő, ritmus pálca, stb.), hiszen élvezik a hangok előcsalogatását, a ritmus és a lüktetés

világát. A csoportszobában a gyermekek által elérhető helyen helyezzük el a hangszereket, hogy bármikor használhassák. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére. A zenei benyomások egy életen át gazdagodnak. Így alakul ki felnőtt korra mindenkinek az önálló zenei ízlése, segítik a hagyományok megismerését és tovább élését. A zene nemcsak a zenei képességek fejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze, hanem az egész testre és személyiségre hatással van. A zene harmóniát teremt, örömforrás. „Legyen a zene mindenkié!”, ahogy Kodály Zoltán hirdette.

IX./6. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így érzelmi biztonságot teremt a kisgyermek és nevelője között. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A kisgyermek belső képkészítése, fantáziája élénkké válik a rendszeres, élőszavas vers- és mesehallgatás által. A közös mesélés élménye segíti az aktív és passzív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A verselés, mondókázás és mesehelyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Fontosnak tartjuk, hogy mind a lapozgatni való gyermekkönyvek, a képeskönyvek a gyermekek számára mindig hozzáférhetőek legyenek, hiszen a tárgyképes könyvek, szöveges lapozgatók, természeti képeskönyvek vagy szépen ábrázolt mesekönyvek, mind a gyermekek anyanyelvi fejlődését szolgálják.

A mesélés, verselés, éneklés megjelenési formái:

- közös képeskönyv nézegetés,
- mondókázás, éneklés ölbéli játékokkal,
- versek, énekek a hangulat megteremtésére,
- mondókák mozgásos játékokhoz,
- éneklés, mondókázás ritmus hangszerek használatával
- csendes mesehallgatás elalvás előtt a kisgyermeknevelőtől.

IX./7. Bábjáték

A bölcsődei bábjáték a pedagógiai bábjáték újabb ága. A bábjáték a helyes viselkedésre való nevelés kitűnő eszköze. A szocializációs folyamatokat is nagyban segíti. Kommunikációra, a metakommunikáció, testbeszéd elemeinek alkalmazására, az érzelmek kifejezésére készítet. Bábbal a feszültség is jól feloldható, helyzetgyakorlatok alkalmazására, konfliktushelyzetek kezelésében is kiváló, ezért a szorongó, vagy éppen a túl aktív kisgyerekek esetében is hatékony eszköz, ill. módszer lehet. A társas kapcsolatok, a kötődés alakulásában is fontos szerepe van a bábnak. Egyszerű mozzanatoknál, kapcsolatteremtésnél is jó szolgálatot tehet. A kisgyermek érzelmvezéreltek, ezért érzelmeiken tudunk hozzájuk kapcsolódni. Egy kedves bábfigura motiválóan hat a gyermekek gondolkodására, beszédkedvére, fantáziájára, jól és sokoldalúan fejleszti képességeit, személyiségjegyeit.

IX./8. Alkotó tevékenységek

Az alkotás önkifejezés, maga az örömforrás. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő hely, idő biztosítása az egyes vizuális technikákhoz. Fontos az alkotókedv ébrentartása, melyet az eszközhasználat bemutatásával, a kisgyermek számára nyújtott tevéleges, megfelelő technikai segítségnyújtással ér el. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: a nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. A kisgyermeknevelő a vizuális eszközöket úgy helyezi el, a csoportszobában, hogy folyamatosan elérhetőek legyenek a gyerekek számára és kedvük, igényeik szerint ábrázolhatnak, mintázhatnak. A kisgyermeknevelők nem a sematikus alkotásra, hanem a szabad önkifejezésre ösztönzik, bátorítják a gyermekeket fantáziájuk, kreativitásuk kiteljesedésére. Az esztétikus környezet megteremtésével, és szép, igényes műalkotások nézegetésével a művészetek iránti fogékonyságot alapozzuk meg gyermekeinkben.

A gyermeki alkotásokat a csoportszobákban helyezjük el, ezzel is a bensőséges, esztétikus hangulatú környezet kialakítására törekszünk. A családi fotókat szintén a csoportszobában tesszük ki - ezzel is az én-tudat fejlődését segítve.

IX./9. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez kapcsolódnak, vagy ünnepek előtti ráhangolódásról szólnak, mely tevékenységekben aktívan bekapcsolódhatnak a kisgyermek is. Természetesen ez a kapcsolódás, tevékenykedés a kisgyermek részéről teljes mértékben önkéntes. Ezek a következő tevékenységek lehetnek (pl.: babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése, stb.). Az öröm forrása az „én csinálom” „aha”-élménye, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átéléséből fakad. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a kooperációra, a szociális kompetenciák, a társas kapcsolatok pozitív irányú fejlődésére.

Kiemelt figyelmet fordítunk az ünnepekre való készülődésre, ráhangolódásra. A gyermekek életkori sajátosságaiknak megfelelően a készülődés folyamán megismerkednek az ünnepkörökhöz kapcsolódó néphagyományokkal, mondókákkal, dalokkal, versikékkal, rövid mesékkel komplex formában.

A kisgyermeknevelők az aktualitásoknak, ill. az ünnepnek megfelelően biztosítják a gyermek környezetének hangulatos dekorálását, amiben a gyermekek is részt vehetnek alkotásaikkal.

IX./10. Ünnepek

Az ünnepek különleges hangulatot hoznak a mini bölcsőde falai közé. Izgatott várakozással, készülődéssel telik meg a levegő. Felélénkítik, megszínésítik napjainkat, igazi élményt nyújtanak felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

Fontos az előkészület, a ráhangolódás. Fontos, hogy az ünnepek történeti hátterét, a kapcsolódó népszokásokat, hagyományokat is megismerjék a gyerekek.

Ünnepek a mini bölcsődénkben:

- házi hangverseny a zeneiskolásokkal
- Mikulás,
- karácsony,
- madárkarácsony, vagy madárfarsang
- farsang,
- húsvét,

- anyák napja, közös ringatóval
- gyermeknap, családi nap.

Az egyes ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok bemutatása alkalmat adhat az óvodánkkal való közös ünneplésekre is.

X. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt valósul meg, és azt kiegészítve biztosítja a gyermek fejlődését. Az elsődleges nevelési szintér a család, a bölcsődei ellátás a családi nevelésre épül. A család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése a gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelő között kialakult bizalom, együttműködés segíti elő a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését.

X./1. „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A bölcsődei nevelés szakembere, a kisgyermeknevelő modellálható mintát nyújt személyiségével, nevelői attitűdjével a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és az állandóság megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része közvetlenül egy kisgyermeknevelőhöz tartozik, aki a mini bölcsődébe járás egész időtartama alatt a kisgyermek nevelője (felmenő rendszer). A „saját” kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, a nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermekek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapot, fejlődési naplót, ő vezeti a gyermek dokumentációját, elsősorban ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben megvalósul a differenciálás elve, hiszen több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken, történéseken.

A kisgyermeknevelő jellemzői:

- a gyermek számára megnyugtató és biztonságot nyújtó a viselkedése,
- magatartásban kiemelten fontos a feltétel nélküli szeretet, a tolerancia, a tapintat,

- nevelői stílusát az inklúzív szemlélet, a demokratikus elvek hatják át,
- a pedagógiai optimizmus, innovatív szemlélet, önfejlesztés jellemzi,
- munkáját a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága jellemzi.

X./2. Gyermekcsoportok szervezése

A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Egy mini bölcsődei csoportban 7 gyermeket nevelünk, gondozunk. A 15/1998. NM. rendelet szerint, ha minden kisgyermek betölti a második életévét, 8 gyermek is lehet a csoportban, de erre a helyi sajátosságok (foglalkoztatók mérete) nem alkalmasak.

Sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó mini bölcsődei csoportjainkban legfeljebb csoportonként egy sajátos nevelési igényű gyermeket gondozunk, nevelünk.

20 hetes kortól fogadjuk a gyermekeket. Életkor szerint vegyes csoportokat lehet kialakítani.

X./3. Tárgyi feltételek

A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, a kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a mini bölcsődei nevelést szolgálja. **A tárgyi feltételek a dokumentum elején már bemutatásra kerültek.**

X./4. Napirend

A kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit biztosítja, a tervszerű, jól szervezett, ugyanakkor rugalmas napirend. A napirendben a várakozási idő kiküszöbölésével megteremtjük a folytonosságot, a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét mind a gyerekek egyéni igényének, mind a csoport egészének megfelelően. A kisgyermeknevelő és a bölcsődei dajka munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám, a bölcsőde nyitási és zárási

időpontja és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság, a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Gyermekek napirendje:

7 óra 00 perctől 7 óra 45 percig	Gyermekek átvétele, szükség szerint WC használat, illetve kézmosás
8 óra 00 perctől 8 óra 30 percig	Reggeli
8 óra 30 perctől 9 óra 45 percig	Játék a csoportszobában
9 óra 45 perctől 10 óra 00 percig	Tízórai
10 óra 00 perctől 11 óra 00 percig	Játék a szabadban, rossz idő estén a csoportszobában
11 óra 00 perctől 11 óra 30 percig	Fürdőszobai tevékenység (minden gyermek tisztázása, WC használat, kézmosás, fésülködés gondozási sorrendben)
11 óra 30 perctől 12 óra 00 percig	Ebéd Fürdőszobai tevékenység (minden gyermek tisztázása, WC használat, kézmosás, szájöblögetés, fésülködés a nagy álló tükör előtt gondozási sorrendben)
12 óra 00 perctől 14 óra 30 percig	Alvás a csoportszobában, a gyermekek nyugodt pihenésének megfelelő légkör biztosítása
14 óra 30 perctől 15 óra 30 percig	Ébredés, Fürdőszoba használat, WC használat, tisztázás, kézmosás, fésülködés Uzsonna
15 óra 30 perctől 17 óráig	Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában, vagy a szabadban, és közben a gyermekek átadása a szülőknek

XI. Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A családok támogatása a családi dinamika feltérképezésre és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a szemlélet a családi nevelés elsődlegességét hangsúlyozza, de épít a mini bölcsődei ellátás a családi nevelésére. A napi és időszakos kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű folyamatában minél többet alkalmazni belőlük.

XI./1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, ismerkedés, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Szerencsés, ha az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerül sor. A családlátogatás arra is alkalmat teremt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje azt a kisgyermeknevelőt, akire gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

XI./2. Beszoktatás (adaptáció)

Minden beszoktatást családlátogatás előz meg, mely előre megtervezett ütemterv alapján történik. Mini bölcsődékben a szülővel történő fokozatos beszoktatás során a családdal való együttműködést helyezük előtérbe. A gyermekek minimum kéthetes időintervallumban, fokozatosan válnak el a szülőktől, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást biztosítjuk. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását. A szülővel, vagy családtaggal közösen történő fokozatos beszoktatás folyamatában a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot. A szülő is folyamatosan informálja a kisgyermeknevelőt gyermeke egyéni szokásairól, sajátosságairól, miközben maga is tapasztalatokat szerez. A szülő és a kisgyermeknevelő így átfogó képet kap a kisgyermek egyéni és közösségben megélt szokásairól, tulajdonságairól.

XI./3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelő érdeklődik a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig az átadáskor tájékoztatja a szülőt az aznapi történésekről.

XI./4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés, azaz a fogadóóra a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes kezdeményezett megbeszélés. Ezt kezdeményezheti a szülő is éppúgy, mint a kisgyermeknevelő, de akár a bölcsődevezető, ill. az intézményvezető is. Ezen alkalmakkor kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös tisztázására, értelmezésére kerülhet sor. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető a probléma orvoslásában kompetens szakember közreműködése (pl.: gyógypedagógus).

XI./5. A szülőcsoportos beszélgetések

A mini bölcsődei nevelési évben szülőcsoportos beszélgetéseket évente legalább három alkalommal kezdeményeznek a kisgyermeknevelők. Ezek a szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról szólnak. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, ahol a problémák megosztása, egymás meghallgatása a cél. Lehetőség van az egymástól hallott módszerek, eszközök, helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedésrepertoár szélesítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt módszerek, megerősíthetik a szülők nevelési szokásalakító gyakorlatát.

XI./6. Szülői értekezlet

Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé). Az intézmény vezetője, valamint a szakmai vezető az első szülői értekezleten (a beiratkozást követően) ad tájékoztatást a felvételhez szükséges dokumentumokról, a családlátogatásról, a beszoktatásról, valamint a gyermekeket érintő, közösen meghozandó döntésekről. Ismertetjük a házirendet, a napi bölcsődei étellel kapcsolatos tudnivalókat, és megismerkedhetnek gyermekük kisgyermeknevelőjével. A második szülői értekezletet az óvodai beiratkozások előtt tartjuk, ahol a leendő „óvónéni” is meghívást kap. Témájuk ezeknek megfelelően alakul.

Mini bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

A közvetett tájékoztatási formák jól kiegészítik a közvetlen kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, családi füzet, hirdetőtábla, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő időszerű programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a heti étlap, a nevelési év rendje és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben. Ezek az információk az intézmény honlapján is megtalálhatóak.

XI./7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések, az online szülői és dolgozói csoportok lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre, az információcserére (zárt Facebook csoport).

XI./8. Szervezett programok

A mini bölcsődével nyílt napok keretében már a „bölcső-csalogató” programokon is ismerkedhetnek az intézményünk iránt érdeklődő családok. Tájékozódhatnak a személyi és tárgyi feltételeinkről, nevelési szemléletünkről, pedagógiai hitvallásunkról, képet kaphatnak mini bölcsődénk arculatáról. A mini bölcsőde és a szülők jó kapcsolattartását jelzik a családokkal együtt szervezett változatos programok. Ezek az események a játékos, derűs hangulatú közös programok lehetőséget biztosítanak az élmények megtapasztalására és a bölcsődében folyó szakmai munka megismerésére.

Ilyen szervezett „családbarát” programokat kínálunk: pl.: családi-délután (anyák napi ringató), családi sportnap, kézműves foglalkozások, ünnepek.

XII. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató kapcsolatrendszere

A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködését és a szakmai munka fejlődését támogatják. Ilyen a tudásmegosztást szolgáló jó gyakorlatok átadásai is. A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között kölcsönös együttműködésre épülő partneri kapcsolat kialakítására törekszünk. Így lehetővé válik egymás szakmai elveinek, céljainak megismerése, megértése és azok támogatása. Különösen meghatározó ez a közös igazgatású integrált intézményünk esetében. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják. Intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő zökkenőmentes beilleszkedésben. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával jól működő, kooperatív kapcsolatokat alakíthatunk ki mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családokkal kapcsolatba kerülnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása és fenntartása a gyermekek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges. A mini bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző más intézmények, civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárul a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A bölcsőde kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, szakemberekkel, amelyek, és akik a gyermek bölcsődébe kerülése előtt (védőnő, háziorvos), az alatt (egészségügyi intézmény, Szakértői Bizottság, korai fejlesztés szakemberei, Család- és Gyermejkölési Központ,

gyermekvédelmi intézmények és szakemberek) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. Az együttműködés partneri az intézményt fenntartó önkormányzattal, a polgármesterei hivatali apparátussal is. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a mini bölcsőde nyitott és kezdeményező.

A mini bölcsőde és óvoda között fontos a tartalmas szakmai és emberi kapcsolat kialakítása. Ennek érdekében az intézményvezető és a bölcsőde vezetője negyedévente (szükség szerint gyakrabban) közös szakmai konzultációt tart. Az évnyitó és évzáró értekezletek közös szervezésűek. Előfordulhatnak azonban olyan szakmai napok is, melyeken a két intézmény dolgozói közössége közös szakmai eszmecserét folytat (pl.: SNI-ű gyermekek sikeres integrálása, projektmódszer alkalmazás, jó gyakorlatok ismertetése, stb.). Ezek a tudásmegosztó alkalmak is erősítik a két intézmény közötti szakmai és emberi kapcsolatokat.

A kapcsolattartás módjai:

- ❖ intézménylátogatások, szakmai konzultációk, eszmecserék,
- ❖ közös szakmai napok, értekezletek a belső tudásátadás megvalósítására,
- ❖ rendszeres egyeztetések, megbeszélések a fenntartó közreműködésével,
- ❖ a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények szakmai vizsgálataiban való közreműködés,
- ❖ közös intézményvezetői megbeszélések.

A szakmai tapasztalatok megosztása, a jó gyakorlatok átvétele érdekében más bölcsődékkel rendszeresen a szakmai látogatások. A Magyar Bölcsődék Egyesületével és a Tolna Vármegyei módszertani koordinátorral is aktív kapcsolat kialakítására törekszünk.

XII./1. A bölcsőde és az óvoda kapcsolata

Intézményünk szervezeti felépítése miatt nagyon szoros kapcsolatot ápolunk az épületben található óvodával. Az átmenet segítése érdekében kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas, partneri kapcsolatot alakítottunk ki, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését.

Fontosnak tartjuk, hogy az óvoda munkatársai megfelelő képzettséget szerezzenek a mini bölcsődei szakterületen, hogy a helyettesítések is – szükség, vagy alkalomszerűen – zökkenőmentesek lehessenek.

Törekszünk a két intézményegység közötti tartalmas kapcsolat kialakítására, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, pedagógiai-, ill. szakmai programjának, céljainak megismerését, megértését, mely kiindulási alap az óvodában folyó munkához. Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy több alkalommal meglátogathassák a csoportjukba jelentkező gyermekeket, megismerjék őket bölcsődei tevékenység közben. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyermekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába, és az átmenet zökkenőmentes legyen.

Az óvodába felvételt nyert gyermekek óvodapedagógusai látogatást tesznek a mini bölcsődébe, ismerkednek leendő kiscsoportosaikkal. A kisgyermeknevelők is ellátogatnak az óvodába a leendő kis óvodásokkal. A dolgozók információkkal segítik egymást a gyermek intézményegység váltásának megkönnyítése érdekében. Ősszel a kisgyermeknevelő meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyermekeit, megfigyelheti, hogyan sikerült szocializálnia kisgyermekének az óvodai közösségbe.

XII./2. Kapcsolat más intézményekkel:

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatot alakítunk ki mindazokkal az intézményekkel, és szakemberekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek, akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése érdekében szükséges:

- Önkormányzat
- Védőnői Szolgálat,
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Gyámhatóság,
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Szakértői Bizottság

A mini bölcsőde, mint gyermekvédelmi jelzőrendszerbe tartozó intézmény, kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé való (gyermekvédelmi) jelzést, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvossal. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget

jelentjük. Szükség esetén esetmegbeszélésen, jelzőrendszeri megbeszéléseken vesz részt a kisgyermeknevelő.

Mini bölcsődénk, és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a mini bölcsődei ellátás fejlődéséhez.

Kapcsolatot tartunk a Magyar Bölcsődék Egyesületével, melynek megyei szakmai koordinátora segítséget nyújt szakmai munka fejlődéséhez továbbképzések szervezéséhez.

XII./3. A belső kapcsolat kialakítása a családokkal

Különösen beszoktatás előtt fontosnak tartjuk a bölcsis nyílt napokat, bölcsi „csalogatókat”, a szülői értekezletet (már a beiratkozás előtt is) a nevelési év kezdetén, ahol a leendő szülők tájékoztatást kapnak a bölcsődei nevelésről-gondozásról, az intézmény egyéb működésével kapcsolatban.

Nevelési év közben „bölcsőde csalogatót” tartunk azoknak a gyermekeknek és szüleinek, akik a következő nevelési évben szeretnék igénybe venni a mini bölcsődei szolgáltatást.

A nevelési év végén az óvodába készülő gyermekek szüleinek tartunk szülői értekezletet, amikor az óvodai beíratással kapcsolatban kapnak információkat, valamint megismerkedhetnek a meghívott óvónőkkel.

Évente három alkalommal kerül sor a szülőcsoport beszélgetésekre.

XIV. Helyi szakmai programunk kiemelt tevékenységei

Mini bölcsődénk az általános nevelési és gondozási feladatokon kívüli tevékenységét, az egészséges életmód és környezettudatos nevelés hangsúlyozásával fogalmazta meg. Célunk, a kisgyermek egészséges testi-lelki fejlődésének, harmóniájának a megteremtése szeretetteljes, biztonságot nyújtó, mégis inergazdag környezet biztosításával.

XIV./1. Egészséges életmódra nevelés

Az egészségnevelés és a környezeti nevelés elválaszthatatlan egységet alkot, hiszen a környezet kihatással van a kisgyermek testi-lelki egészségére, mint minden emberére is.

- ❖ Az egészségtudatos szemléletet, az egészség elsődlegességének fontosságát már kora kisgyermekkorától szokásalakítással formáljuk, mely a későbbi felnőttkori, tudatosan irányított egészségvédő magatartást készíti elő, alapozza meg. A kisgyermek környezetében élő felnőttek és a kisgyermeknevelő személyes példa lehet. Az egészségvédelem terén az alapfeladatok ellátása mellett az, a prevenció, az egészséges táplálkozás biztosítása, a higiéniai szokások elsajátíttatása, az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése, a fizikális és a mentális egészség megélése, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése is a célunk. Fontos kialakítania a kisgyermeknevelőknek, hogy a kisgyermekeknek legyen igénye a saját testének gondozottságára és ruhájának tisztaságára.

Ennek kialakításához az alábbi feltételek és higiénés szabályok nyújtanak segítséget, melyet a gondozás és nevelés feltételeihez biztosít a mini bölcsődei személyzet.

XIV./2. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok

Higiénés szabályok:

- ❖ étkezések előtti kézmosás,
- ❖ papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- ❖ fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pelenkázó asztal, WC, kézi fertőtlenítése,
- ❖ a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- ❖ heti 1 alkalommal, illetve szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés,
- ❖ napi, heti, illetve szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- ❖ havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- ❖ hetente, illetve szükség esetén, soron kívüli ágyneműcsere,
- ❖ heti, illetve soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció, betegségmegelőzés:

- ❖ vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,

- ❖ gyermekfogászati: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása, a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- ❖ 2 éves kor betöltésekor: bevezetjük a szájöblítést, melyet a kisgyermeknevelő mutat be.

Levegőzés:

- ❖ időpontja, mértéke, az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően alakítjuk ki,
- ❖ kánikulában, esőben, erős havazáskor, erős szélben, sűrű ködben vagy mínusz 5 foknál hidegebb időben mellőzésre kerül.

Tudatos testápolási szokások:

- ❖ fontos feladat a tudatos testápolási szokások kialakítása a gondozási műveletek során.

Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:

- ❖ a napi testmozgás biztosításában fontos szerepet kapnak a megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékok, (udvari mászóka, bicikli (futó), homokozó, udvari kisvonaat fából, rugós játék, babaház).

Harmonikus életvitel:

- ❖ a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyag biztosítása,
- ❖ az aktív és passzív időtöltések aránya, a rugalmas napirend és a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével,
- ❖ a szülők támogatása a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

XIV./3. Környezettudatos nevelés

Célja a természeti és a társadalmi környezet megismertetése, tapasztalatok közvetítése, a környezettudatos magatartás megalapozása érdekében, játéktevékenységen, és egyéb tevékenységformákon keresztül. A környezettudatos magatartás kialakítása már egészen korai életkorban igen fontos feladatunk, mert a gyermekek egy olyan világba születtek bele, ahol a környezetvédelem, a természet megóvása már világméretű probléma. A

felelősségünk óriási abban, hogy a gyerekek a környezetüket szeretni és tisztelni tudó felnőttekké váljanak. A kisgyermeket rendkívüli módon érdekli az őket körülvevő világ, szeretik az állatokat, növényeket, rá tudnak csodálkozni az évszakok változásaira, bármilyen időjárási viszonyban is képesek élvezni az élet minden apró örömét, csodáját, sokszínűségét.

Feladatunk:

- ❖ példát mutatunk, hogyan takarékoskodhatunk a vízzel kézmosásnál.
- ❖ Segítünk elsajátítani a környezetünk megóvásának lehetőségeit, ügyelünk a tisztaságra, rendre.
- ❖ Az udvarunkban megfigyeljük a madarakat, készítünk madáretetőt, télen közösen gondoskodunk a madarak etetéséről. Madárkarácsonyt, madárfarsangot tartunk.
- ❖ Megfigyeljük az évszakok váltakozását, jellegzetességét.
- ❖ Növényeket, terméseket gyűjtünk, amiket felhasználunk a vizuális tevékenységeink alkalmával.
- ❖ Megfigyeljük a környezetünk hangjait (madarak, különböző házi állatok, gépek, stb.).
- ❖ Megismertetjük a gyerekekkel azokat a mondókákat, dalokat, amelyek az állatokról, fákról, növényekről, időjárásról, évszakról, az aktuális projektekről szólnak.

XV. Gyermekélelmezés szempontjai

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe a táplálkozás. A táplálkozásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében, az egészséges életmód kialakításában van szerepe, hanem az érzelmi élet, az értelmi és szociális fejlődésében is. Az önállósodás, a szokások helyes kialakításának fontos területe.

Az étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és normákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- ❖ minőségileg helyes összetételű,
- ❖ mennyiségileg elegendő,
- ❖ higiénés követelményeknek megfelelő,
- ❖ megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített, élvezhető,

- ❖ lehetőséget ad új ételek, receptek kipróbálására, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra neveléséhez.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás tárgyi, személyi feltételei adottak.

Táplálkozás:

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a kisgyermek min bölcsődei ételmezésében, napi négyszeri étkezés esetén (reggeli-tízórai-ebéd-uzsonna) az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át biztosítsuk. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen. Mini Bölcsődénk tálaló konyhával rendelkezik, ahová a mindennapok során szállítják az ételt.

- ❖ Várhatóan 2024 februárjától a Szekszárd Megyei Jogú Város Közétkeztetés Kft. konyhája biztosítja az ételek előállítását, szállítását a modern táplálkozás-tudományi elvek szem előtt tartásával, szigorúan ellenőrzött minőségi követelményeknek (HACCP) megfelelően, mivel mini bölcsődének nem áll főzőkonyha a rendelkezésére. Az egészséges táplálkozást szem előtt tartva, egyénre szabott étkeztetést is vállalnak (pl.: liszt-, glutén-, és laktózmentes, citrusmentes, olajos magvak mentes, tojásmentes, stb. étrendet is biztosítanak).
- ❖ Az ételek kijelölt úton (gazdasági bejárat), zárt tároló edényekben érkeznek a tálaló – melegítő konyhába.
- ❖ Étlapunkat a cég ételmezésvezetője állítja össze dietetikus ellenőrzése alatt a 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet korosztályra vonatkozó ételmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Teljes kiőrlésű gabonákkal, házilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel teszük változatossá az étrendet. Folyadékpótlásra a tiszta víz a legmegfelelőbb.
- ❖ A tervezett étlapot véleményezésre 1 héttel előbb a bölcsődevezetője megkapja, majd a változtatásokra tett javaslatait írásban megküldi az ételmezésvezetőnek.
- ❖ Szakorvosi igazolás alapján az ételérzékenységben szenvedő kisgyermekek igényeit is ki tudjuk elégíteni. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek ízvilágát és immunrendszerét.
- ❖ Fontosnak tartjuk, hogy naponta kóstolja meg a kisgyermeknevelő az ételt, és informálja a gyermeket az elé kerülő étel milyenségéről, kedvet keltve az evéshez. Az

étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelő kellő időt, nyugodt, kellemes hangulatot biztosít az étel elfogyasztásához, és figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait. Törekszünk a gyermekeknél az étkezési kedv fenntartására.

A bölcsődei étkezésre 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó. A korszerű gyermekélelmezés elveinek és gyakorlatának változásait figyelemmel kísérik és felhasználják a mini bölcsődei étkeztetésben.

XVI. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése, a családi nevelés és a mini bölcsődei nevelési - gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodai életre való felkészültségnek testi, lelki, szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges és fontos.

XVI./1. Testi fejlődés

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hároméves kora körül már az önállósodás útján halad, éppen a „tegyél le” szakaszban van.

Az anatómiai és fiziológiai változások területén ugrásszerű változások most nem következnek be, inkább kisebb a telési és a nyúlási szakaszok váltakoznak.

Az évenkénti hossznövekedés 4 - 5 cm, a tömeggyarapodásé 1,5 - 2 kg. A csontrendszer megerősödik, bár még nem fejeződik be a csontosodás folyamata. A gerincoszlop és a többi csont is meglehetősen hajlékony.

Az izomrendszer is fejlődik, a gyermek mozgásai biztosabbá, koordináltabbakká válnak.

Az idegrendszer folyamatai közül az ingerület a domináns, a gátlások lassabban alakulnak ki, emiatt nagy a mozgásigény. Az agy tömege 3 éves korban átlagosan 1100 gr.

XVI./2. Lelki fejlődés

A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek a bölcsődéskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az óvodába lépésre.

Három éves kortól fokozatosan kezd függetlenedni az észlelés a cselekvéstől, a szenzomotoros intelligencia időszaka lezárul. Ezután a látás veszi át a vezető szerepet, bár látásmódja még globális, strukturálatlan, részletek felismerésére, elemzésére nem képes.

Az **emlékezet** fejlődésénél az önkéntelen, spontán emlékezet dominál. Az emlékezetet - mint sok egyéb funkciót - a mozgás és a cselekvés határozza meg. A verbális emlékezte is cselekvésbe ágyazva fejlődik, sokkal több szót jegyez meg, ha az eseményeket eljátssza, átéli, vagy ha a mondókák, versek mozgásos programmal kapcsolódnak.

Képzeletüket feltűnő élenkség, merész csapongás jellemzi, erős emóciók táplálják. Mivel a valóságot még nem ismerik, a képzelet világát választják érzelmeik, vágyaik, kívánságaik teljesülésének színhelyéül.

Értelmi fejlődésben a szenzomotoros periódus lezáródása után a művelet előtti gondolkodás jellemző, melynek legfőbb sajátosságai:

- ❖ egyszerre csak egy nézőpontot tud figyelembe venni /centrálás/,
- ❖ saját szemléletét nem tudja hozzáigazítani máséhoz /egocentrikus/,
- ❖ viszonylatokat nem érti /egy szempontú/,
- ❖ ugyanannak a dolognak kétféle aspektusát nem tudja figyelembe venni /invariancia/.

Absztrakt beszéd időszaka:

Az egészségesen fejlődő gyermek a 3. életév után szavakra szóval válaszol, képes a múltban megtörtént eseményt is felidézni.

Ez a beszéd már igazi közlő funkciót hordoz, és egyik fontos feladata a szociális kapcsolatteremtés. Ennek érzelmi aspektusa is van, a gyerekek nagyon gyakran nem is tudja, hogy mit akar mondani, csak kapcsolatot akar kezdeményezni.

XVI./3. Szociális fejlődés

A bölcsődéskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az óvodára. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival.

A háromévesek csoportformáló alkalmainak a hely, a mozgás és a tárgy után a tevékenység és a szerepek adják meg az együtteség tartalmát.

A homogén életkorú csoportnál is jelentkezik az aktív társas viselkedés első formája, az összedolgozás az együttműködés, mely főként az építőjátékban figyelhető meg. Az egyik gyerek odaadja a másiknak a kockát, az ráteszi a közösnek tekintett építményre.

Az összedolgozás során kialakulhat munkamegosztás, vagy szerepcserék is.

A 3. életévüket betöltött gyerekek az új nevelési év kezdetén mini bölcsődés társaikkal együtt kerülhetnek egyazon óvodai csoportba. A már ismerős és kialakult társkapcsolataik révén beilleszkedésük az új csoportba simulekonyabb, harmonikusabb, kapcsolataikat a pozitív érzelmi töltés jellemzi.

XVI./4. Személyiség fejlődés

A személyiségfejlesztés célja a mini bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A mini bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra.

A kötetlenség, a szabadon választhatóság fontos, hogy a gyermek érdeklődése szerint választhasson a tevékenységi formákból.

A személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával valósul meg, melyek a következők:

- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése,
- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés,
- ❖ önállósági törekvések segítése,
- ❖ az alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése,
- ❖ a szociális és az individuális értékek közvetítése,
- ❖ kreativitás támogatása, a fantázia fejlesztése,
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása,
- ❖ sikerélményhez való juttatás, a kudarcok megelőzése.

XVII. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása

XVII./1. Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele:

A bölcsődei ellátásba kerülő gyermekek sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság szakértői véleménye állapítja meg.

XVII./2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése:

Egészséges, típusosan fejlődő gyermekekkel közös csoportban (teljes integráció).

XVII./3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása:

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, és/vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (figyelem, magatartás-szabályozási zavar) küzd.

- ❖ Amennyiben a mini bölcsőde SNI-ű gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel, szakértői bizottsággal.
- ❖ A bölcsődében ellátott SNI-ű gyermekek nevelését- gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját megbízott gyógypedagógus segíti, aki szükség szerint konzultál a korai fejlesztést végző szakemberekkel.
- ❖ A sajátos nevelési igényű kisgyermek lehetőségei a világ megismerésében korlátozottabbak lehetnek. A szűkebb élettér következtében ezek a gyermekek másodlagosan értelmileg is elmaradhatnak társaiktól, elszigetelődhetnek a gyermekközösségtől.

- ❖ Ezért nagyon fontos már a csecsemőkorban felderíteni azokat a sokszor alig szembetűnő rendellenességeket, viselkedési formákat, mozgásszervi elváltozásokat, beszédfejlődési zavarokat, mivel azok későn történő észlelése nehezen behozható, vagy esetleg behozhatatlan hátrányt jelentenek a gyermek életében, és késleltetik az adekvát terápia megkezdését is. A prevenciót nagyon fontosnak tartjuk, általa lehetőség nyílik súlyosabb testi és pszichés elváltozások megelőzésére, elkerülésére is.
- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi. Az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb, „másságot” toleráló magatartás, pozitív személyiség kialakulásához.
- ❖ Az SNI-ű kisgyermek mini bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést.
- ❖ A szülők lehetőséget kapnak arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre.
- ❖ A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekkel való foglalkozás során figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben más módszerekkel szükséges részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél.
- ❖ Teljes integrációban a nevelési - gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és a típusosan fejlődő társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermek harmonikus fejlődését.

XVIII. SZAKMAI DOKUMENTÁCIÓ

A mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő

adatok, információk felhasználása a gyermek fejlődésének segítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- ❖ a tárgyyszerűség (objektivitás),
  - ❖ a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
  - ❖ a hitelesség,
  - ❖ a rendezettség,
  - ❖ a rendszeresség, ill. a folyamatosság,
  - ❖ a szakszerűség.
- ❖ A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyi jogokat maximálisan figyelembe kell venni.

A dokumentáció vezetésénél kérni kell a szülő, törvényes képviselő hozzájárulását. A kisgyermeknevelőnek a szülők, vagy törvényes képviselők kérésére a dokumentációt be kell mutatnia.

A kisgyermeknevelők által vezetett dokumentációk: Csoportnapló, gyermekfejlődési dokumentáció (mely a törzslapot és a fejlődési naplót foglalja magában) és a családi füzet.

A csoportnapló fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi-, lelki-, szociális fejlődéséről. A mindennapi események rögzítését szolgálja az egyes gyermekekre és a csoport egészére vonatkozóan. Tartalmazza a családlátogatási- és beszoktatási tervet; a szülőkkel való kapcsolattartást, a gyermekek napirendjét és a dolgozók munkarendjét, valamint a gyermekek egyéni fejlődését segítő, szabad játékba épített kezdeményezések sorát. Adattartalmával segíti a pedagógiai munka tervezését és értékelését, és támpontot ad a gyermekekről vezetett fejlődési napló vezetéséhez. A gyermekfejlődési dokumentáció minden releváns adatot tartalmaz a gyermek pszichoszomatikus fejlődéséről, ezzel biztosítva az egyéni bánásmód kivitelezésének alapjait, valamint az adatkezelési kötelezettségek teljesülését. A családokkal való kapcsolattartás írásos formája a családi füzet vezetésével valósul meg. A családi füzet hozzájárul a mini bölcsőde és a család közötti jó kapcsolat kialakulásához, a családi nevelés segítéséhez.

XVIII./1. Intézményvezető által vezetett nyilvántartások, dokumentumok

- Dolgozók – „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” (C. 3151-2/A)
- Beutalás munkaköri alkalmassági vizsgálatra (A. 3510-217)
- Felvételi könyv (SZ.NY.3354-10 r.m.sz.ny.) (előjegyzésre és beszoktatásra)
- Csoportnapló
- Gyermek nap jelenléte és távolléte
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről 1997. évi XXXI. Tv. 32. § (4)
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről 1997. évi XXXI. Tv. 33. § (2)
- 328/2011 (XII. 29.) Kormányrendelet 1. 2. 4. 5. 6. melléklete
- 1. számú melléklet - Térítési díj nyilvántartása
- 2. számú melléklet – Nyilvántartás az ellátási napokról
- 3. számú melléklet – Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Gyermekétkeztetés – intézményi térítési díjkezdvezmény – elszámolása
- Hatósági bizonyítvány a 3 vagy több gyerekes illetve tartósan beteg gyereket nevelő családok étkezési térítési díj kedvezményéhez
- Ingyenes étkezés – önkormányzathoz
- Kérelemétkezési támogatáshoz
- Bölcsődei kimutatás a 2024 évről
- Heti étrend (élelmezésvezetővel)
- Fertőző betegségekről történő kimutatás
- Tetvességi napló
- Munkaköri leírások
- Dolgozók szabadságának nyilvántartása (B. 18-50 r.sz.)
- Dolgozók jelenléti kimutatása
- Dolgozó nyilatkozata arról, hogy nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatt eljárás
1997. évi XXXI. Tv. 10/A. §
- Dolgozók továbbképzési kötelezettsége teljesítésének nyilvántartása
- Kis- és nagyértékű eszközök nyilvántartása (leltár)
- Munkavédelmi napló vezetése
- Szakmai program készítése
- Éves munkaterv, munkatervi beszámolók készítése
- Szabályzatok készítése és felülvizsgálata

XVIII./2. Kisgyermeknevelők által vezetett nyilvántartások, illetve kezelt dokumentumok

- Csoportnapló vezetése a Magyar Bölcsődék Egyesülete által kiadott módszertani szakmai szempontok alapján történik.

Csoportnapló vezetésének célja: Az adott csoportban nevelkedő gyermekekről adott csoportra vonatkozó dokumentáció. Az adott csoportban gondozott-nevelt kisgyermek testilelki valamint szociális fejlődéséről ad tájékoztatást.

Csoportnapló Tartalma:

- előlap
- gyermekek személyes adatai
- gondozási sorrend
- gyermekek napirendje csoportindító beszélgetés napi események a csoportban
- csoportmegbeszélések havonta
- család és bölcsőde kapcsolata
- hivatalos látogatások
- záró összefoglaló
- a gyermekekről vezetett napi jelenléti kimutatás (33762-1 C.SZ.NY. 3354-1 r. sz.)
- megbízott szakmai vezető által vezetett KENYSZI
- bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap (az anamnézist szükséges rögzíteni)
- családlátogatásról feljegyzés
- percentil tábla (fiú 3341-46/c, lány 3341-45/c)
- családi füzet (szülő hozza be)
- beszoktatás folyamata (amikor a szülő már nincs jelen)
- gyermek fejlődésének nyomon követése (családlátogatás, két hét összesítése a beszoktatásról, 3 havonta periódusban ezt követően) (fejlődési napló szempontjai alapján – módszertani füzet).

XIX. Továbbképzési tevékenység

XIX./1. Továbbképzések biztosítása:

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozóknak egy továbbképzési időszak alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 kreditpontot kell megszerezniük a továbbképzési időszak tartama alatt, mely 4 év.

Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével is.

A képzések témaköreiket tekintve lehetnek kötelező, munkakörhöz kötött és választható továbbképzések.

2016. január 1-jétől kiterjesztésre került a pedagógus életpálya modell, azokra a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett BA felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

A bölcsődei dajka munkakörre vonatkozóan, a 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelete a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeit határozta meg.

A továbbképzésekről minden évben terv készül. Év végén a teljesített továbbképzési pontok összesítésre és lejelentésre kerülnek a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet felé. A kapcsolattartást, a továbbképzések koordinálását, a lejelentési kötelezettséget az intézményvezető és a kisgyermeknevelő végzi el.

Ezért egyaránt lényegesnek tartjuk, hogy a személyes gondoskodást végző személyek (szakmai dolgozók) szakmai felkészültségét, folyamatos továbbképzését biztosítsuk, különböző tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napokon való részvétellel.

Záradék

A SZAKMAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE, MÓDOSÍTÁSA

- Jelen szakmai program érvényes: 2024. 01. 01- 2028. 08. 31.
- A szakmai program módosítását a fenntartó és a nevelőtestület kezdeményezhetik.
- A Szakmai Program egy példányát a dolgozók számára hozzáférhető helyen kell elhelyezni.
- Nem szabályozott kérdésekben a hatályos jogszabályok, rendelkezések az irányadók.

A SZAKMAI PROGRAM MELLÉKLETEI:

1. SZMSZ
2. Házirend
3. Megállapodás

A Szakmai Programot a Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde vezetője állítja össze, és hagyja jóvá.

A Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde nevelőtestülete véleményezi.

Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzat Képviselő Testülete és Polgármestere hagyja jóvá.

A fenntartó jóváhagyta:

.....

polgármester

Szekszárd, 2024. 02. 01.

.....

intézményvezető

Mellékletek

1. sz. melléklet – Házirend

HÁZIREND

Az intézmény vezetője: Hollendusné Bíró Anett

Szakmai vezető /kisgyermeknevelő/: Temesváryné Maróti Virginia

Telefon/ elérhetőség: 74/314-307

Intézmény fenntartója Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Cím: 7100 Szekszárd, Béla király tér 8.

Telefon: 74/504-100

Nyitva tartás: 7.00 óra – 17.00 óra

I. Bevezető rendelkezések

1. A házirend célja és feladata

A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a mini bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.

A házirend állapítja meg a gyermeki -és szülői jogok, kötelességek gyakorlásával, a bölcsőde munkarendjével kapcsolatos általános rendelkezéseket, a kapcsolattartás módját, a szociális támogatás rendszerét, az érdekképviselési fórum működését.

2. A házirend hatálva

Kiterjed Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzati Mini Bölcsődébe felvett kisgyermekek szüleire, az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőre és alkalmazottakra.

3. A házirend nyilvánossága

A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek, valamint a mini bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.

A házirend egy-egy példánya megtekinthető:

- a bölcsőde átadóban,
- az intézményvezetőnél, szakmai vezetőnél.

A mini bölcsődébe történő felvételkor a házirend egy példánya a szülőnek átadásra kerül, aki nyilatkozik annak elfogadásáról.

Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól az intézményvezetőnek tájékoztatni kell a szülőket.

A házirendről minden érintett tájékoztatást kérhet a bölcsőde vezetőjétől, valamint a kisgyermeknevelőjétől: szülői értekezleten vagy ettől eltérően előre egyeztetett időpontban.

II. Gyermeki és szülői jogok, köteleességek

A gyermeknek joga van, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválaszthatja azt az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét,

- megismerje a nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon, a gyermeke nevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

A mini bölcsődei gondozás-nevelés gyermekközpontú, a családi nevelés kiegészítéseként a gyermeki személyiség kibontakozását támogatja.

A bölcsődei nevelés gondoskodik:

- a biztonságos, nyugodt, derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről.
- a testi-, a szociális-, a mozgás-, az értelmi képességek alakításáról, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő játéktevékenység biztosításáról.
- az optimális fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezetről.

I. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

1. Az intézmény naponta reggel 7.00 órától, 17.00 óráig tart nyitva. A mini bölcsőde naponta reggel 7.00 órától 7.45 percig fogadja az érkező gyermekeket. Kérjük, hogy 8.00-8.30 között ne zavarják a reggelizést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek. A gyermekek hazaviteléről lehetőség szerint délután 16.30 óráig gondoskodjanak (a dajkai takarítási feladatok ellátása végett).
2. A mini bölcsődébe érkezéskor, amíg a szülő a gyermeket át nem adja a kisgyermeknevelőjének, illetve távozáskor, miután a szülő gyermeket átvette, a mini bölcsőde egész területén a szülő viseli a teljes felelősséget gyermekéért.
3. A mini bölcsődéből a gyermeket csak a szülő, vagy az általa írásban megbízott személy viheti el. 16 éven aluli gyermek a feladattal nem bízható meg.

4. A mini bölcsődei átadóban minden gyermeknek külön szekrénye van a ruhák tárolására. Kérjük, hogy csak a legszükségesebb dolgokat tárolják a szekrényben, mert a mini bölcsődében hagyott tárgyakért, illetve a gyermek személyes tárgyaiért felelősséget vállalni nem tudunk.
5. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, mind az ellátott gyermekek és szülei, mind a dolgozók kötelesek rendeltetésszerűen használni, és a szándékos és nem szándékos károkozásért anyagi felelősséggel tartoznak.
6. A házi orvos, gyermekorvos kitiltó és vizsgálatokra vonatkozó utasításait kérjük betartani.
7. A mini bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség egészsége érdekében lázas ($37,5\text{ C}^\circ$ és ennél magasabb hőmérsékletű), antibiotikumot szedő, vagy fertőzésre gyanús gyermek a mini bölcsődét nem látogathatja.
A családban előforduló fertőző betegségekről a mini bölcsődét értesíteni kell.
8. A gyermek gyógyszer- és ételérzékenységéről a szülő tájékoztassa a mini bölcsődét, a kivizsgálás eredményét kérjük bemutatni.
9. Abban az esetben, ha a gyermek napközben megbetegszik a mini bölcsődében, a kisgyermeknevelő értesíti a szülőt, illetve a hozzátartozót. Ehhez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám megadása. Kérjük, hogy ilyen esetben mielőbb gondoskodjon a gyermek hazaviteléről és orvosi ellátásáról, ezzel is növelve a gyorsabb gyógyulás esélyeit.
10. Ha a szülő a gyermekét betegség, vagy más ok miatt nem viszi a mini bölcsődébe, kérjük a távolmaradás okát 48 órán belül közölje a kisgyermeknevelővel.
11. A betegség miatt hiányzó gyermeket csak orvosi igazolással fogadjuk újból, feltüntetve az igazoláson a betegséget és az alkalmazott gyógyszereket.
12. Az étkezési díjat havonta a megadott határidőig szükséges befizetni. Az időpontokat két befizetési nap megjelölésével a faliújságra függesztjük ki a szülők tájékoztatására.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekétkeztetési normatív kedvezmény igénybevételét (ingyenes étkezés) kérheti a szülő/törvényes képviselő.

13. A gyermekcsoportba élelmiszert behozni tilos!
14. A bölcsőde egész területén és a bölcsőde udvarán a dohányzás szigorúan tilos!
15. Ha a gyermek betegség, vagy más ok miatt távol marad a bölcsődéből, a hiányzás első napját az élelmezés miatt nem tudjuk figyelembe venni.

II. Mini BÖLCSŐDE KULTÚRA, MAGATARTÁSI SZABÁLYOK

1. A mini bölcsődében a gondozási-nevelési feladatokat a gyermek „saját” kisgyermeknevelője végzi, aki ismeri és tiszteletben tartja a gyermek egyéniségét. A kisgyermeknevelő magatartásával mintát, modellt nyújt a gyermek és a szülők számára.
2. A gyermek reggeli fogadásánál és délutáni hazaadásánál a szülő és a kisgyermeknevelő/ dajka együttműködését, az egymás személyiségét tiszteletben tartó, udvarias, kapcsolatépítő magatartás kell, hogy jellemezze.
3. Minden gyermeket egyformán magas színvonalon, szeretetteljes légkörben gondozzon, neveljen a kisgyermeknevelő, etnikai és egyéb megkülönböztetés nélkül. Ez az egészséges és sérült gyermekekre egyaránt kell, hogy vonatkozzon.
4. A mini bölcsőde vezetésén és a kisgyermeknevelőn kívül a működést elősegítő egyéb dolgozó, (helyettesítést végző óvodai dajka) munkájukkal, viselkedésükkel hozzá kell, hogy járuljanak a mini bölcsődei gondozó-nevelő munka eredményességéhez.

III. KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI ÉS IDEJE

A család és a mini bölcsőde együttműködése döntő jelentőségű a mini bölcsődében, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége miatt nem tud „közvetítőként” fellépni.

1. Szülői értekezletet évente kétféle alkalommal (augusztusban, májusban) tart az új felvételes gyermekek szüleinek, illetve óvodába távozás előtt a szakmai vezető/kisgyermeknevelő (bölcsődei élet, házirend, gondozás-nevelés, stb. témakörben.)
Időszerű feladatok megvitatására rendkívüli szülői értekezletet is összehívhat a vezető, kisgyermeknevelő.
2. Családlátogatásokat a gyermek felvételét megelőzően vagy az adaptáció alatt, valamint aktuálisan is szükséges kezdeményezni (védőnő-kisgyermeknevelő-szülő együttműködése).
3. A gyermek szülővel történő mini bölcsődei beszoktatása (legalább 10 nap) megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs szindrómát, lehetőséget ad a szülőknek a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.
4. A kisgyermeknevelő-szülő napi találkozója akkor hatékony, ha kölcsönös az egymás tájékoztatása a szóbeli, írásbeli információcsere (családi füzet).
5. A bölcsőde szakmai vezetője, kisgyermeknevelő a felvétel és a napi csoportlátogatás során tart kapcsolatot a szülőkkel.
6. A kisgyermeknevelő előzetes egyeztetés esetén fogadóórát tart a szülők részére.
7. Folyamatosan módot adunk a családoknak a bölcsődei életbe való betekintésre, kérésünk, hogy látogatásuk időpontját gyermekük kisgyermeknevelőjével előre egyeztetni szíveskedjenek.

A házirend betartását köszönjük! A házirend a szülőkre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik, be nem tartása az ellátás megszüntetését vonhatja maga után.

Szekszárd, 2024. 02. 01.

.....

Intézményvezető

2. sz. melléklet

**Megállapodás
szociális szolgáltatás igénybevételéről**

amely létrejött egyrészről: **Szekszárdi Gyermeklánc Óvoda és Mini Bölcsőde**

Székhelye: 7100 Szekszárd, Perczel M. u. 2.

Képviselője: Hollendusné Bíró Anett intézményvezető

Adószáma: 15418403-2-17

(a továbbiakban Intézmény), valamint

A gyermek neve, szül. adatok: _____

TAJ száma: _____, kiskorú képviselőjében eljáró

szülő, gondviselő neve: _____, adóazonosító: _____

lakcíme: _____ tel: _____

törvényes képviselő (a továbbiakban igénybe vevő) a között intézményi elhelyezés biztosítása tárgyában az alábbiak szerint:

1. Az intézmény az igénybe vevő jelen előterjesztett kérelme és csatolt igazolásai alapján – biztosítja fent nevezett kiskorú intézményi felvételét.

A szolgáltatás típusa: bölcsődei ellátás, amelynek helye:

_____

2. A mini bölcsődei ellátás kezdete: _____ év, _____ hó _____ nap, az ellátás határozott időtartamra szól, előreláthatólag _____ év, _____ hó, _____ napig tart.

3. A mini bölcsőde a gyermek, kiskorú számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtja: szakmai programban meghatározott és a házirendben rögzített módon a gyermekek szükségleteinek megfelelő mini bölcsődében történő ellátása, egészséges életmód szokásainak alakítása, mini bölcsődei nevelés-gondozás, gyermekek érzelmi nevelése és szocializálása, étkeztetés.

4. Az Igénybe vevő a mini bölcsődei szolgáltatásért személyi térítési díjat köteles fizetni, mely két részből áll, egyrészt:

4.1.Étkezési díjból, amelynek összege: 618,- Ft/nap+27% ÁFA=785,- Ft/nap, másrészt:

4.2. Gondozási díjból, mely az alábbiak szerint fizetendő:

	A családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem meghaladja a mindenkori kötelező legkisebb munkabér 130%-át .....Ft-ig	A családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladja a mindenkori kötelező legkisebb munkabér 130%-át-.....,- Ft felett van
Fizetendő gondozási díj/fő/nap (Ft)	térítésmentes	540,-

5. A térítési és gondozási díjra kötelezett személy neve: _____,
lakcíme: _____, elérhetősége: _____.
6. A személyi térítési díj havi összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg a család egy főre jutó havi nettó jövedelmének 25%-át. A jövedelmi viszonyok változásait.
Az igénybe vevő köteles 15 napon belül a gondozás helye szerint illetékes bölcsőde vezetőjének írásban bejelenteni. A bejelentéshez csatolni kell az új személyi térítési díj megállapításának alapjául szolgáló jövedelmi/kereseti igazolásokat.
8. Az igénybe vevő vállalja, hogy a személyi térítési díj havi összegét a tárgyhónapban az Intézmény által meghatározott időpontban előre befizeti az intézményi/bölcsődei házirendben írt módon. Az Igénybe vevő a gyermeke távollétének bejelentését követő második naptól díjvisszatérítésre jogosult, de kizárólag az étkezési díj esetében. Az Igénybe vevő tudomásul veszi, hogy a gondozási díjat a bölcsőde minden nyitvatartási napjára meg kell fizetnie. Az Igénybe vevő tudomásul veszi, hogy a személyi térítési díj havi összege a mindenkori hatályban lévő közgyűlési rendeletnek megfelelően évente egy alkalommal módosulhat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés kiterjesztése érdekében történő módosításról szóló 2015. évi LXIII. törvény alapján, 2015. 09. 01. napjától többször módosultak a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének szabályai. A kedvezményezettek köre kiterjed:

- a nagycsaládosokra, tehát a három, ill. háromnál több gyermeket nevelő családokra,

- a tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelőkre, ill., ha ezek fennállnak közös háztartásban élő testvéreik körében,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek,
- akiknek a nevelésbe vételét a gyámhatóság rendelte el, akiknek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130 %-át. A minimálbér emelkedésével tovább változott a kedvezményt igénybe vehetők köre, így most nettó **230.649 Ft.**

A **térítésmentes étkezés igényléséhez** (jövedelemre nyilatkozás esetén) kereseti igazolás benyújtása szükséges. A **személyi gondozási díj** fizetendő összege a benyújtott jövedelemnyilatkozat nyomtatvány (328/2011. XII.29.) Korm. rendelet) alapján kerül meghatározásra figyelembe véve, hogy a havi összeg nem haladhatja meg az egy főre jutó rendszeres jövedelem 25 %-át, az ingyenes étkezők esetében a 20 %-ot.

8. Igénybe vevő elfogadja továbbá azon tény is, hogy a 3. pontban meghatározott időtartam lejártával, ill. az alábbi törvényi feltételek megvalósulása esetén a bölcsődei szolgáltatás megszűnik.
  - a. A mini bölcsődei nevelési év végén (augusztus 31.), ha a gyermek a harmadik életévét május 31-ig betöltötte,
  - b. ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, mini bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
  - c. meg kell szüntetni annak a gyermeknek az ellátását, aki a mini bölcsőde orvosának szakvéleménye szerint egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartásával veszélyezteti a többi gyermek fejlődését.

9. A megállapodást kötő felek egyetértenek abban, hogy jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a tárgykört érintő hatályban lévő törvények és azok végrehajtási rendeletei, ill. az intézmény által kiadott házirend szabályai az irányadók.

10. A mini bölcsődei szolgáltatást igénybe vevő szülő/gondviselő úgy nyilatkozik, hogy jelen megállapodás átvételekor a bölcsőde Házirendjében írtakat is megismerte és tudomásul vette.

11. A panaszjog gyakorlására az 1997. évi XXXI. törvény [Gyvt.] 33. § alapján joga van a szülőnek. A panasszal kapcsolatos ügyek bejelentését a Tolna Vármegyei gyermekjogi képviselőnél tudja megtenni vagy az intézménynek a vezetőjénél.

1. Intézményvezető neve: Hollendusné Bíró Anett

Személyesen: 7100 Szekszárd, Perczel M. u. 2.

Postacíme: 7100 Szekszárd, Perczel M. u. 2.

Telefonszáma: 74/512-252; 30/5572575

E-mail címe: gyermeklanc.ovi@gmail.com

2. Fenntartó: Szekszárd Megyei Jogú Város Önkormányzata

Képviseli: Gyurkovics János alpolgármester

Cím: 7100 Szekszárd, Béla király u. 8.

3. Gyermekjogi képviselő: dr. Berdár Valéria

e –mail: valeria.berdar@ijsz.bm.gov.hu

telefon: 06 20/4999633

Az adatkezelési tájékoztatást az ellátást igénylő átvette, az abban foglaltakat megértette, aláírásával vállalja betartását. Nyilatkozik arról, hogy a kérelemhez csatolt dokumentumokban közölt adatok a valóságnak megfelelnek. Amennyiben a közölt adatokban változás következik be, azt 15 napon belül az intézményvezetővel tudatja.

Továbbá nyilatkozik a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről a Gyvt. 33.§ (2) megfelelően

- a) az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
- e) az intézmény házirendjéről
- f) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
- g) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról.

A szerződő felek a megállapodásban írtakat átolvasták, tartalmát megértették, és úgy írják alá, hogy az megfelel kölcsönös és egybehangzó akaratuknak.

Szekszárd, 20 .....

.....
intézményvezető

.....
szülő/gondviselő
törvényes képviselő

